

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-tusásos petty sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár petty sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, június 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Téves tudósítások.
- Lukács László missziója.
- Kossuth Ferenc Arad város díszpolgára.
- Hock János felolvasása.
- Öngyilkos üzletvezető.
- Hock János a válságról.
- A porosz reform.
- A forrongó Budapest.
- Trilas-térkép.
- Borzalmas gyilkosság Csermőn.
- Ahol Kristóffy várják.
- Nagy Endréné a vesztőhely megváltásáért.
- A motoros átalakításának biztosítása.
- Kossuth és Opre dr.

Belgrádtól — a finn vizekig.

Arad, június 16

A finn vizek felé, ahol Vilmos császár Miklós orosz cárral holnap találkozni fog, a legtöbb szomorúsággal a szerbek nézhetnek. Alig van vége a háborus veszedelemmel kopogtató tavasznak, — s már testvéri csókra nyújtja ajkát Miklós cár, a szlávok legfőbb patronusa Vilmosnak, a germán vezérnek, akinek szavára Szerbiát megalázták. S a csalódások után, amelyek Belgrádot érték, talán ez a legnagyobb: hát ez is lehetséges? A tűz és vízösszeolvadása: szláv-germán szövetség?

Nemrég még azt erősítették, hogy a találkozás csak annak a mélységes testvéri szeretetnek a megnyilatkozása lesz, amelylyel a szívükben Vilmos és Miklós császárok majdnem ököre

mentek néhány hónappal ezelőtt. Mikor aztán hivatalosan is bizonyossá lett, hogy a császártalálkozásra a külügyi és egyéb miniszterek is jelen lesznek és a császárok a politikai eszüket is magukkal hozzák és hogy Vilmos császár nemcsak tősztozni, de szövetségkötni hajózik a finn vizek felé, akkor megbizonyosodott Európa, hogy odafönt új szövetség készül. És hogy a szuronyoknak és a világtipró hatalmaknak új ölelkezése lesz.

Ez az új nász pedig annál meglepőbb, mert hiszen néhány hónappal ezelőtt ugyanezek a szövetségzők még dühöngve állottak egymással szemben. És akik most mosolyogva, táncra lejtő mozdulatokkal nyujtanak baráti jobbot egymás felé, azoknak a keze az ágyuk irányítóján pihent és a szeme csatátért keresett. Most pedig egyszerre, mintha valami varázsvessző legyintette volna őket, egy könnyű piroutte-el a harci állásról ölelkezésre lendülnek.

A germánuságnak és a szlávuságnak ez a szövetsége, amely most készül és amelyet a holnap császártalálkozás fog megpecsételni, a németek kezdetéből keletkezett. Németország volt az, aki a Balkán-kérdésben való minden komolykodó fenyegetőzése dacára is, folyton kokettált Oroszországgal és igyekezett az orosz kolosszust közeledésre bírni. Németországra nézve egy orosz-német szövetség csak előnyös lehetett mindig.

Ellentétes gazdasági érdekeik nem voltak. Oroszország félglyártmányai és nyerstermékivitele nem veszélyeztethette a német ipart. Németország gazdasági fejlődése az utolsó évtizedekben szinte tisztán ipari téren mozgott. Exportáló nagyiparos állam lett, a hódító nagyipar harcos képviselője, míg Oroszország visszamaradt gazdasági viszonyai mellett az ipari termelésnek még ma is legkezdetelesebb fokán áll. Erdekellentét tehát alig foroghat fenn közte és Németország között. Ellenben az óriás hadi erejével Németországra nézve veszélyes ellenség és hatalmas barát lehet.

Eddig Németország csak az ellenséget látta Oroszországban. Az északi medvével úgy kellett számolnia, mint erős, nehezen megtörhető ellenféllel, amely a harcos időkben ott áll Anglia mellett és frontot csinál Németországgal szemben. Anglia a maga ügyes, agyafurt politikájával szövetségesnek szerezte meg magának Oroszországot és miután Perzsiában kikapartatta vele a gesztenyét a tűzből, megkötötte az angol-orosz entente-t. Ezzel pedig olyan hatalmat biztosított magának a világpolitikában, amelylyel nem tudott boldogulni se Németország, se a harmas szövetség. És ezzel az óriási katonai hatalommal, amelyet a tengeren a hajóhadával, a szárazföldön pedig az orosz kozákszuronyokkal biztosított magának, Anglia vitte az iparát szét a világba és védte a diadalmasan

A dal elhangzott.

Irta: Hevesi József.

Egy kis német város tengerparti szállójának üveges erkélyéről nézem a sűrűn szitáló esőt. Az üveges erkélyen csak egyedül vagyok. Mert az az öreges hölgy, aki egy sarokban meghúzódva valami himzésre hajtja a fejét — karácsonyi meglepetés lesz belőle! — szinte nem is létezik a számomra. És amint kinézek az utcára, mely szörnyű módon csatagos, a lelkembe is beveszi magát az a nyirkos, ködös, nedves légkör. Valósággal megüli a kedélyemet, mely szürke lesz és borongó. Könyvet veszek a kezembe, de nem értem meg, mit olvasok. Az újságok untatnak, boszankodva dobom el őket. Képek lógnak a falon. Régi acélmetszetek. Hiába nézegetem. A sűrű felhomályban még a körvonalak is alig emelkednek ki.

Visszamegyek az ablakhoz. Ugyanez a kétségbeesztő kép. Az eső szinte még sűrűbben ömlik. Aféle ködös eső, aminőt csak a tenger közelében, meg magas hegyeken lát az ember. Mintha maguk a felhők sétálgatnának végig az utcákon nedves, ködös uszályaikkal. Az égre tekintek: egy nagy szürke ponyva, melyből egyre hullnak a finom esőszemek.

Rettenetes az ilyen idő. Szinte belekergeti az embert az öngyilkosságba. Hiszen azt sem tudja az ember, mihez fogjon. Az élet szinte terhére válik. Nincs egyetlen világos pont, mely lekötne, nincs egy mosoly, mely sivárságot enyhítené, nincs egy virág, mely a szürke-

ségnek színt adna, nincs egy meleg hang, mely ebbe a félelmetes Nirvánába belecsendülne. Csak az örökkön-örökké szitáló eső, mely végigmossa az erkély üveglakait, mely zuhogva hullott alá az utca szennyébe, hogy az ég könyvéből sár legyen, piszkos sár...

De im egyszerre egy meleg sugár reszket végig a léleknek e sivar Szibériáján. Nem fény, nem szín ez tulajdonképpen. Hanem hang. A rideg, szürke, halálos unalom sivatagába egy pajkos kis dallam surran be. Mint hogyha kora tavasszal, mikor még dermedt álmát alussza a természet, egyszerre csak egy színes pillangó jelenik meg és tétova röpködéssel libeg-lebeg a tar ágakon és nem tudja megérteni, mi történhetett a nagy mindenségben, hogy nincs lombja a fáknak, nincs bimbója a kertnek, nincs virága a mezőknek.

Egy kis spanyol bolero-dal csendül bele ebbe a spleenben fuldokló világba. Előbb lágy futammal jelenik meg egy zongora zokogó hurjain, azután... azután egy üdén csengő, pajkosan csattogó női hangra bizta magát a dal pillangója.

„Io sono la Madingela...
Gela... gela...”

Mintha esőseppék helyett villamos fényszikrák hulltak volna alá, mintha a szürke, ólmos, ködös égponyvába piros rózsabimbókat tűzögtettek volna... mintha, eh, de mit keresem én itt a hasonlatokat? Csodás varázssereje van ennek a kis dalocskának. Szétkergeti a

spleen öngyilkos gondolatait, az ablakok ragyogni kezdenek, mintha fénysugár esőkolgatná őket, az eső zümmögő zuhogásában zenei gondolatok jelennek meg, a szürkeség oszlik, a levegőben meleg áramlatok uszkálnak... és a lélek valami gyönyörűséges bizsergést érez... Még a karácsonyi papucsokat himző asszony is hirtelen felkapja a fejét és bágyadt arcán mosoly jelenik meg.

A kis pajkos dalocska pedig ezalatt vidáman libeg-lebeg, mint a kora tavasz hirtelen ébredt pillangója és ingó ringó szárnyakon röpköd szerteszét a ködös, borongós, szürke milieuban...

Es talán nem is sejtí az, aki éneklí, hogy a dalával milyen csodát művel? Hogy meleget, fényt, életkedvet varázsol az unalom gyilkos szürkeségébe.

Milyen kacéran, milyen csábítóan, milyen pajkosan csattogja azt a telivér kis spanyol dalt:

„Io sono la Madingela...
Gela... gela...”

Hol is tanulta az ismeretlen ezt a kis dalt és miért éneklí éppen ezt a dalt, melyhez engem annyi édes, annyi fájó emlék fűz? Hol tanulta? Kítől hallotta itt ebben az elhagyatott kis tengerparti városban? Sejtí talán, hogy a közelében van egy lélek, melyet édes emlékek raja röpköd körül ennek a dalnak hallatára?

Egy hintaszékbe vetem magamat és eszembe jutnak Dante szavai: „Nessun maggior

előnyomuló német iparral szemben. Es amikor a fiatal erőtlő duzzadó, szinte lázadó német ipar le akarta gyürni, a lába alá akarta teperni a kenyerét féltő angol nagyipart, akkor szemközt találta magát az angol-orosz entente-al.

Azonban a balkáni események megmutatták, hogy az angol-orosz entente korántsem olyan erős, mint ahogyan azt Pétervárott hitték. Mindenekelőtt pedig Anglia meglehetősen megbízhatatlan barát, aki remekül tudja az ellenfeleit háboruba beugratni, — de a maga bőrét nem teszi kockára másokért. A balkáni verés után Pétervárott is gondoltak nagyot és békülvén Németországgal, a legnagyobb örömmel hagyták a faképnél Albiont.

Ezzel pedig Németországnak a legnagyobb sakkhuzása sikerült. Angliát izolálta és egy olyan hatalmat teremtett meg, amely jelenleg a legerősebb Európában. Tulajdonképen ez a szövetség nemcsak két ország entente-ja, hanem ennél sokkal több. Az orosz-német egyesülés a szlávság egyesülését jelenti a germánsággal. Európa két legerősebb népe egyesült harcra, hódító hadjáratra. A két kolosszus összefogódzott és most elakarja özönlenni a világot. És tele van Európa a szövetségeseikkel és rájuk esküvő fegyverbarátokkal és néppel az ő népükből és vérrel az ő vérükből. És ezek valamennyien csak jelre várnak, hogy valami olyan világbirodalmat teremtsenek, amely mindnyájának a fantáziájában él.

Hihetetlennek tetszett ez eddig, de hatalmi érdekből nagyobb képtelenségek történtek már a világtörténetben. Belgrád is megtanulta, hogy az események forgása nem történik a fajközösség, a festvérség kedvéért. S ha Oroszország cserben tudta hagyni kicsi gyámoltját, Szerbiát, akkor ugyanilyen érdekből mért ne csókolóznék Germániával? ☉

Lukács László missziója.

Meghiusultak a tárgyalások.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 16.

A politikában ma érdekes esemény történt. Kiderült, hogy az a misszió, amelyet Lukács László egy átmeneti kormány megalakítása érdekében folytatott a király megbízásából a függetlenségi párt vezetőségével, jelesül Kossuth Ferencsel — *meghiusult*. A függetlenségi pártkörben ma este a megjelentek közül többen szemrehányást tettek a vezetőségnek, hogy ilyen fontos eseményekről nem tájékoztatják a párttagokat és az esetről egy esti lapból kellett értesülniök. Holló kelt Kossuth védelmére, kijelentvén, hogy a függetlenségi pártvezérének ténykedései mindenkor fedik a párt álláspontját és azokat csak helyeslőleg lehet fogadni.

A mai nap eseményeiről atábbitudósításunk szól:

(*Wekerle Kossuthnál.*)

Wekerle miniszterelnök ma délelőtt megjelent a kereskedelmi miniszteriumban és hosszas tanácskozott Kossuthal. A tanácskozásba belevonták Szerényi József államtitkárt is. Hir szerint a vasuti beruházásokról tárgyaltak, de előzőleg Wekerle és Kossuth a helyzetről beszéltek.

(*A Lukács kombináció meghiusulása.*)

Tegnap a lapok megírták, hogy egy 67-es államférfiu titokban, kéz alatt egy átmeneti kabinetet állit össze. Ma ezt az értesülést megerősíti a Neues Pester Journal, mely azt írja, hogy ez a 67-es férju Lukács László, aki már napok óta tárgyal a király megbízásával egyes politikusokkal egy új minisztérium alakítása dolgában. Hozzáteszi a nevezett lap, hogy a tárgyalások nagy nehézségekbe ütköznek.

Egy hírlapíró a mai napon utánajárt a Lukács-féle kombinációnak és a volt pénzügy-

miniszter egyik bizalmasától a következőket tudta meg:

Lukács László már hetek óta tárgyal 67-es és függetlenségi politikusokkal egy olyan átmeneti minisztérium megalakítása iránt, mely tisztán csak a választói reform megalkotására vállalkoznék. A tárgyalások nagyon nehezen haladtak előre, főképp amiatt, mert Lukács László az általános, egyenlő és titkos választói jog híve lévén, inkább Justhékra és a bankcsoportra akart támaszkodni vállalkozásában. Ezzel elidegenítette magától Kossuthékat és Andrássyékát.

A legbiztosab forrásból jelentik nekünk, hogy a Lukács László-féle kombináció a tegnapi napon *meghiusult*. Lukács László tegnap kijelentette barátai előtt, hogy fáradozásai megtörttek egyes emberek makacsságán és hogy a tárgyalásokat nem folytatja tovább. A volt pénzügyminiszter, akivel szemben Justhék meglehetősen nagy bizalommal viseltettek, misszióját befejezettnak tekinti.

A Pester Lloyd ma esti száma is megerősíti ezeket a híreket azzal, hogy csak olyan függetlenségi kormányról lehetne szó, amelynek pénzügyi és belügyi minisztere egyik párt-hoz sem tartoznék. Az új kormány feladata, mindenekelőtt a választói reform megalkotása volna. A közlemény szerint Lukács — aki jelenleg Bécsben van — legközelebb kihallgatáson jelenik meg a felség előtt és jelentést tesz a királynak, hogy missziója eredménytelen lett.

Éjjel jelenti tudósítónk: A P. Lloyd ma esti lapjának közleménye a Lukács-féle misszió meghiusulásáról nagy feltűnést keltett és politikai körökben élénk beszélgetés tárgyát képezte. A függetlenségi pártkörben is — ahol ma este élénk volt az élet — izgatottan tárgyalták a cikk tartalmát. A párt több tagja heves hangon fakadt ki, hogy ilyen fontos eseményről a pártvezetőség nem értesítette a párt tagjait. A pártvezetőség közül Barabás Béla, Holló Lajos és Batthyány Tivadar gróf jelentek meg.

Holló Lajos védelmezte a pártvezetőséget. Kijelentette, hogy Kossuth Ferenc tegnap értesítte őket erről az ese-

dolore, che ricordarsi del tempo felice nella miseria" . . . Nincs nagyobb fájdalom, mint rossz időben visszaemlékezni a régi fényes napokra.

A hintaszékben elringatom magamat a mult édes és fájó emlékeiben. A dal olyan esodálatosan zeng, künn eshetik, zuhoghat most már a ködös ősz eső, felhők sétálhatnak az utcán ködös, nedves uszályfoszlányaikkal: én most már csak fényt látok és ragyogást, nyhe nyári estnek balzsamos illatát érzem és az égbolt ezüst hálójában fényes csillagokat látok ragyogni.

Es körülöttem a mese országa. Csodás paloták éles körvonalain a hold sugara reszket. És én önnel ülök, önnel, isteni Laura, egy gondolában, mely lázban simul hozzá az ezüsthullámokhoz. És mi is ugy simulunk egymáshoz, mint ezüsthullám a karesu gondolához. Az ön fehér ruhájának áttörött csipkén érzem fehér testének bódító illatát, keze reszket az enyémbe és ha szemei felém villannak, megremeg lelkemben a menyország sejtjelme.

Igen, ugy ültünk ott egymás mellett estéről-estére a szerelem városában, egy karesu gondola szük ülésén és hallgattuk a régi templomok márványától visszacsengő vidám dalait a pajkos énekeseknek. Onnek volt a kedvenc dala ez a kis, pajkos spanyol bolero:

„Io sono la Madingela . . .
Gela . . . gela . . .”

Ez a dal az én szerelmemnek, ez a dal az én csalódásomnak a története.

On talán még most sem tudja, isteni Laura, hogy én miért tűntem el olyan hirtelen ön mellől? Talán nem is sejtji, hogy mi kergetett el engem képzelt menyországomból? Egy szó nélkül, egy hír nélkül távoztam el . . . még csak bucsut sem vettem öntől . . .

Ah, ha bele láthatott volna a lelkembe!

Mit is tett? Mit is tett?

Nagyboidog-Asszony estéjén volt. Oly jól emlékszem még. Mikor legsűrűbb a csillagbulás. Akkor is gondolából lestük az égnek ezt a stuveri kedvtelését és hallgattuk — sok-sok gondola közé ékelve — az emberek érzelmes, vidám, pajkos kis nótáskáit. On mesésen szép volt és engem elbódított közelsége. Nem győztem csodálni a szépségét.

Egyszer ön felém fordult e szavakkal:

— Nézze csak azt a fekete bajuszu embert ott a harmadik gondolában.

— Mi van vele? — kérdezém.

— Mégis es k különös. Pár nap óta megfigyeltem. Képzelve csak, minden este más nővel ül a gondolában.

— Ez talán a velencei kékszakáll — mondtam gunyosan.

— Hiszen nincs is szakálla. Azt hallom különben, hogy egy milánói gyáros.

— Ah, hát már maga is érdeklődik iránta?

— Az asszonyok beszéltek róla ma a Lidón. Különben pedig — mondhatom — tegnap

a szálló foyerjában, a népénekesek koncertje alatt, nagyon flirtolt velem.

— Felpofozom.

— Ugyan, ne legyen bolond!

— Megölöm!

— Nincs rá semmi oka.

Aztán másra terelte a beszédet:

— Ugyan énekeltesse el velök, kérem, a Madingelát!

Szóltam az énekeseknek és mialatt ők ezt a kis spanyol dalt énekeltek, én gyilkos tekintettel néztem a milánói don Juant.

Másnap este a szokott időben jelentkeztem magánál hogy rendes gondola-sétánkat megtegyük. On azt mondta, nem érzi jól magát. Otthon marad, a lakásán. Talán kiül még az erkélyére, vagy talán le is fekszik mindjárt. Vártam, hogy tartóztassen egy kissé. Nem tartóztatott. Röviden vettem öntől bucsut. De a szivemben valami sajgó fájást éreztem.

Elmentem azzal a tervvel, hogy majd később az erkély alá rendelem az énekesek bérkáját és megépem álmodozását kedvenc dalával.

Előbb ismerősök körében töltöttem el a Piazzán egy órát, azután gondolába ültem és a canalazzóra rendeltem. Ahoz az énekes társulathoz, — a Syrena volt, ah, jól emlékszem! — melynek énekesnője legjobban danolta a kis spanyol bolerót. A Hotel Britanniával szemben foglalt állást. Mikor én hozzá közeledtem a

ményről. Azóta Kossuth nem volt a pártkörben és így nem is közölhetette a történeteket. Tény az — mondotta, — hogy Lukács megjelent Kossuthnál, de a fáradozása eddig eredményre nem vezetett.

A függetlenségi képviselők ezután újból heves kifakadásban részesítették a 67-eseket, különösen Andrásyt és Hadikot. Többen kijelentették, hogy a 67-esekkel nem maradnak tovább. Szóba került Kossuthnak az a beszéde is, amelyet ma az aradi küldöttséghez intézett a diszpolgári oklevél átnyújtása alkalmával. A beszédnek különösen azt a részét kifogásolták, amelyet a függetlenségi párt kormányképes programjáról mondott.

Holló Lajos védelmezte Kossuth beszédét. Kijelentette, hogy a beszéd teljesen fedi a párt álláspontját, azt csak helyeselni lehet. Az egész a választói jogra vonatkozik és azt a pártnak minden tagja aláírhatja.

Kossuth Ferenc ma este a *Magyar Tudósító* című könyvben egy közleményt tesz közé, amelyben kijelenti, hogy Lukácssal nem az ország hátamegett tárgyalt. Ő Lukácsot egyszerűen végighallgatta és értesítette a történetekről a pártvezetőséget, amelynek tagjai helyeselték álláspontját. Nem igaz a bécsi lapoknak az a híre, — mondja a közlemény — mintha Lukács designált miniszterelnök volna.

(Függetlenségi politikus a helyzetről.)

Egy hírlapíró ma kérdést intézett egy függetlenségi politikushoz, aki a helyzetre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Bécsi körökben nagyon megijedtek a függetlenségi párt taktikájától. Ezen nem is lehet csodálkozni. Csak természetes, hogy nem szívesen látják, ha a függetlenségi párt akkor is oly módon érvényesíti hatalmát, amikor attól a legtöbb eredményt várja. Épen ezért sze-

Syréna-társulat bárkájához, már rajostól fogták körül a gondolák. Én pedig közel akartam jutni hozzá, hogy a vezetőjével beszélhessek. A gondolásom ügyesen furakodott a többi gondolák közé. Egyszerre csak — mintha villám sújtott volna reám! — megpillantottam önt egy gondolában. Megpillantottam önt annak a nyomorult milánói csábitónak a társaságában. Nagyon bizalmasan hajoltak egymáshoz... már nagyon megértették egymást.

Az ötödik, vagy hatodik gondolában voltak tőlem. Ha közelebb ülnek, ha hozzájuk férhetek: nem tudom, mi történt volna? Képes lettem volna, eh!...

Igy azonban nem történt egyéb, mint az, hogy parancsot adtam a gondolásomnak a hazatérésre.

Hazatértem és elutaztam. Elhagytam önt egy szó nélkül, hír nélkül, bucsu nélkül.

Elhagytam önt, lelkemben fájó csalódással, mélyen vérző sebbel. Leveleire nem válaszoltam, közeledését visszautasítottam. Ön nagyon boldoggá tett, ön nagyon boldogtalanná tett...

A szomszédban elhallgatott a dal. Vége a fénynek, vége a melegnek, emlékeim színes képei is elhalványodnak.

Itt himbálom magamat az üveges erkélyen egy hintaszékben és ismét érzem, hogy veszi be magát a lelkembe a nyirkos, nedves légkör ölé szürkésege.

A dal elhangzott — ismét szürke minden.

retnek a bécsi körök, ha a király most döntene, amikor még ők az urak s nem ősszel, mikor ők állanak a függetlenségi párt elé követeléseikkel. Az ősszel mi leszünk az erősebbek s mi fogjuk megállapítani azokat a feltételeket, amelyek mellett követeléseiket teljesíteni hajlandók leszünk.

(Mi lesz a szózatban)

Budapesti tudósítónk jelenti:

A Nap értesülése szerint Kossuth úgy a pártértekezleten, mint a szózatban kijelenti, hogy az önálló bankot követelni kell, de az általános választói jog törvénybe iktatását jelöli meg elsőrendű állami szükségnek. A bankkérdésre nézve alternatív intézkedést tehetne a kormány az esetre, ha megmaradna a közös bank, vagy felállítanák a nemzeti jegybankot.

A függetlenségi párt alelnökei — mint a Nap jelenti — tegnap este titkos tanácskozást tartottak, amelyen az összes alelnökök megjelentek. A tanácskozáson megjelent Kossuth Ferenc is, aki arra akarta kapacitálni az alelnököket, hogy a bankkérdés körüli terminust fogadják el. Az értekezlet nem volt egészen egy véleményen és az önálló bank hívei élesen szembe helyezkedtek a tervvel, amelynek a pártértekezleten való többsége is kétségessé vált.

(Elmarad a pártértekezlet.)

Egyik estilap jelentése szerint a függetlenségi párt nem tart pártértekezletet és a manifestum is elmarad.

Ennek magyarázata a következő:

Tegnap Kossuth megígérte miniszter társainak, hogy

1. pártértekezletet hív egybe, amelyen bejelenti, hogy a kormány kérni fogja a királyt a válság megoldásának őszig való elhalasztására és addig a kormány a békés kiegyenlítésre törekszik;

2. ha Kossuth nem tudná előre garantálni, hogy a pártértekezleten felszólalás ne történjék, akkor nem is hív egybe pártértekezletet, hanem a kormány a függetlenségi párt értekezlete nélkül fogja a lépéseket megtenni a királynál, hogy hagyja meg őket őszig a hivatalukban.

(A választói reform előtérben.)

A függetlenségi párt hivatalos lapja, a Budapest ma újból hangsúlyozta, hogy a választói reformot kell mindenekelőtt megcsinálni.

Panaszkodik arról, hogy a válság folyamán mindenről vitatkoznak (önálló bankról és egyebekről), csak a választói reformot nem emlegetik.

— Kossuth Ferenc — folytatja azután — elsősorban azért vállalt annak idején miniszterséget, hogy a magyar nemzeti szellem nagy szerű diadalán felépülő magyar parlament számára biztosítsa a választói reform megalkotásának feladatát. Kossuth Ferenc annyira át volt hatva ennek a feladatnak szentségétől s oly óriási jelentőséget tulajdonított e feladat oly időben való teljesítésének, amikor a törvényalkotás eszközei egy nemzeti érzéstől és gondolkodástól áthatott parlament birtokában vannak, hogy mindig sürgette a választási reform megvalósítását. Ha ráhallgattak volna, a reform ma már meg lenne, s nem kellene félnünk attól a nagy veszedelemtől, hogy ezt a reformot olyanok alkotják meg, akik nem a magyar állam nemzeti jellegének biztosítására, nem a magyar nemzeti erők érvényesülésére törekednek, hanem épp ellenkezőleg a magyar nemzeti szupremáciát lehetetlenné tenni akarják. Kossuth Ferenc attól tart — és bizonyára vannak rá komoly okai, — hogyha ez a parlament meg nem csinálja a választási reformot igazán a nemzettel a nemzet számára:

ugy megcsinálják másképp, vagy parlamenti úton, vagy másképpen, egyenesen a nemzet ellenére.

A cikk azzal végződik, hogy a választói reformot mulhatatlanul meg kell alkotni.

A motoros átalakításának biztosítása.

A villamos tröszt hajlja végre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Az arad-hegyaljai motorosvasut igazgatóságának nevében ma írta alá Zerkovitz Rezső vezérigazgató ezt a szerződést, melyet a társaság a „Részvénytársaság villamosági és közlekedési vállalatok számára” igazgatóságával kötött meg Budapesten. Ez az aktus azt jelenti, hogy a hegyaljai motoros villamos történetű átalakításához szükséges tőke biztosítva van s azt az említett részvénytársaság bocsájtja rendelkezésre. A tröszt, melynek az aradi villamos telep egyik tulajdona, a mai nappal részesévé vált a motoros vasutnak is és a ma megkötött egyezség következtében már október hóban megvalósul ez az idea, melyet Zerkovitz Rezső vezérigazgató a múlt ősszel egyik igazgatósági ülésen terjesztett elő nehéz és kitaró munkálkodás után. Nemesak a vasut és társaság, hanem az egész Hegyalja javára valósul meg. Elismerés illeti ezért a vezérigazgatót, akinek nevéhez fűződik a vasut felvirágoztatásának korszaka.

Mint fővárosi tudósítónk jelenti, ma véglegesen állapodott meg a villamosági tröszt vezetősége Tolnai Kornél vezérigazgató útján az arad-hegyaljai motoros igazgatóságával a vasut villamosá alakítására vonatkozólag. Az erről szóló szerződés pontjai fikszirozva vannak és a motoros vasut összehívandó rendkívüli közgyűlésének kell azt ratifikálnia. A budapesti társaság most már haladéktalanul megteszi a szükséges előmunkálatokat és mint értesülünk, az esetben, ha az összes munkálatok rendben, késedelem nélkül lesznek végrehajthatók, akkor a villamosüzem első helyi érdekű vasut, mely teljesen át fogja alakítani a Hegyalja viszonyát a központhoz, Aradhoz, 1910. június közepén megindul.

A motoros vasut legutóbbi közgyűlése által kiküldött bizottság, melybe Lőcs Rezső, Stankovics Miklós, Keppes dr. és Zerkovitz Rezső vannak beválasztva, szintén megkezdte most már működését. A tröszt kijelölt szakemberei és az a bizottság kidolgozzák azokat a részletterveket és költségvetéseket, melynek alapján az átalakítás végre lesz hajtandó. Ezeket a terveket fel kell terjeszteni a kereskedelmi miniszternek, akinek jóváhagyása után kezdhető meg a munka. Míg a jóváhagyás megérkezik, addig előkészítik az építkezési tervpályázatot, melyet a kormányhatósági szankció elnyerése után tesznek közzé. Még az azonban nincs eldöntve, vajjon nyílt pályázatot irnak ki az átalakításra, vagy pedig szűkebb körű konkurrenciá keretében szólítanak fel egyes gyárakat árajánlat tételére és ezek egyikénél rendelik meg a berendezést.

A hajtó erőt alkotó elektromos áramot az aradi villamosági társaság, a tröszt egyik telepe szelgáltatja. Az erre vonatkozó szerződés is meg van már kötve. Minthogy az aradi telep mai berendezésével nem lenne abban a helyzetben, hogy a vasutat ellássa elegendő erejű és mennyiségű árammal és mint azt vasárnap megírtuk, a vasut egy teljesen új rendszerű berendezéssel bir és egyfázisú elektromosságot fog használni, azért a mai telepen a villamos társaság egy új központot épít, ahol a hajtóerőt termelni fogja és amelyből ellátja

majd a vasut mentén fekvő községek világitását is.

A tröszt, az új telepítés költségeit is számítva, körülbelül egy millió, nyolcszáz ezer koronával lép be a vasutársaságba, melynek tiszta jövedelméből a befektetett tőkéje arányában részesedik. Opció biztosított részére ez összeg erejéig és nincs kizárva az sem, hogy idővel az egyedüli tulajdonosa lesz a vállalatnak.

Téves tudósítások.

Békésmegye nem rezisztál. — Achim nem tünt el.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Az Aradi Közlöny és vele együtt több tekintélyes fővárosi lap feltűnést keltő eseményt közölt keddi számában. Megírtuk, hogy Békésvármegye közigazgatási bizottsága ellenszegült Apponyi gróf kultuszminiszter rendelkezésének, aki megparancsolta, hogy Papp I. János aradi görögkeleti román püspök panaszára, a békésmegyei nemzetiségi iskolák falán az idegen nyelvű feliratok megtűrendők. Békésgyulai tudósítás alapján adtuk hírül, hogy a közigazgatási bizottság karhatalommal folytatja a feliratok eltávolítását.

Mint most bennünket Békéscsabáról értesítenek, a tudósító a sajtót felültette. A közigazgatási bizottság hétfői ülésén szó sem volt rezisztenciáról.

Hitelesen meg van állapítva, hogy az odiosus ügyben az történt, hogy az előadó felolvasa Apponyi gróf leiratát, amelylyel Békésvármegye közigazgatási bizottságának azt a határozatát, amelylyel a felekezeti iskolák idegen nyelvű felírását betiltotta, Papp I. János aradi görögkeleti püspök panaszára megváltoztatta és utasította a vármegyét, hogy rendelete értelmében az idegen nyelvű felírásokat is engedjék meg használni a felekezeti iskolákon. Az előadó javaslatára kimondotta a bizottság, hogy tekintettel arra, hogy a közigazgatási bizottságnak ez ellen semmiféle jogorvoslati nincs, ezt a rendeletet a közigazgatási bizottság tudomásul veszi és intézkedik, hogy a kérdéses ügyet a törvényhatósági bizottság ülése elé terjesszék, abból a célból, hogy az irjon fel a törvényhozáshoz a sérelmes rendelet ellen.

A tudósítás szenzációs részletei tehát csak is a tudósító agyában fogamzottak meg. De — írja békéscsabai forrásunk — ennél a hírnél a tudósító jóhiszemősége még megállapítható: mert lehetséges, hogy azt hallomás útján, rosszul megértve adta le a lapoknak.

De ezzel egyidejűleg egy másik feltűnést keltő hírt is kaptunk Békéscsabáról, amely szerint Achim András, az országos paraszt párt vezére néhány héttel ezelőtt eltűnt és azért hagyta el Békéscsabát, hogy elkerülje fogházbüntetését, melyet rövid idő múlva kellett volna megkezdenie.

Ma azt írják nekünk Csabáról, hogy ez a hír sem felel meg a valóságnak.

Nekünk nem célunk — írja levelezőnk — az Achim L. Andrásról világgá röpitett alhíreket megcáfolnunk, de mint újságírással foglalkozóknak, kötelességünk figyelmeztetni lapársainkat, hogy a Csabáról vagy Gyuláról feladott tudósításokat, bármilyen alkalmasak is a ciceróra, a legnagyobb óvatossággal fogadják, mert ezek a tudósítások nagyon alkalmasak arra, hogy a lapok olvasóközönségét megtéveszték. Azokat a lapokat, amelyek ezeket a téves tudósításokat átvették és leközlötték, egy cseppet se hibáztatjuk, de kollégialis kötelességet vélünk teljesíteni akkor, amikor figyelmeztetjük, hogy tudósítójuk megbízhatatlan, hogy a tudósítás valótlan, elferdített vagy költött dolgot tartalmaz, így nem méltó arra, hogy komoly lapban azok napvilágot lássanak. Végül konstatáljuk, hogy Achim L. András nem tünt el, hanem Herkulesfürdőn üdül a családjával.

Kossuth Ferenc.

Arad város diszpolgára.

Küldöttség a kereskedelmi miniszternél.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Ma délben fogadta Kossuth Ferenc a kereskedelmi miniszterium disztermében Arad város törvényhatóságának küldöttségét, hogy átvegye attól azt a diszpolgári oklevelet, melytől Arad város diszpolgárainak sorába iktatja. A küldöttség, melyet Varjassy Lajos polgármester vezetett a miniszter elé, részint a város törvényhatósági bizottságának képviselőiből, részint az aradi Kossuth Lajos asztaltársaság küldötteiből alakult meg.

Részt vettek abban Barabás Béla, Müller Károly és Nagy Sándor orsz. képviselők, Kristófy János, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Varjassy Lajos dr. kamarai titkár, Steigerwald Alajos ipartestületi elnök, Kovács Vince, Steiner József, Tagányi Sándor dr., Nagy Kálmán, Szudy Elemér, Opre Péter dr., Stauber József, törvényhatósági bizottsági tagok, továbbá Schwarz Zsigmond, Pölzl Miksa, Benkő Gyula és Endre Géza, a Kossuth-asztaltársaság képviselői.

A mikor Kossuth a teremben megjelent, az aradiak zajos éljenzéssel fogadták. Varjassy Lajos polgármester lépett a miniszter elé, hogy a következő beszéd kíséretében nyújtsa át neki a diszoklevelet:

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegvelmes Urunk! Arad sz. kir. város megbízásából jelentünk meg Nagyméltóságod előtt, hogy küldöinknek igaz szeretetét, őszinte ragaszkodását és Excellenciád kiváló egyéniségébe vetett rendíthetetlen bizalmát tolmácsoljuk. Az a diszpolgári oklevél, melyet most átadni szerencsénk van, egy hazajárt lelkesedni és Nagyjait megbecsülni tudó város őszinte szeretetének és mély tiszteletének kifejezése. Arad város közönsége mindig rajongással vette körül azt a történelmi nevet, melyet Nagyméltóságod visel s kezdettől fogva a legmelegebb rokonszenvvel volt eltelve az iránt az öntudatos, rendszeres, a körülményeket mérlegelni tudó működés iránt, mellyel Nagyméltóságod honfitársait örök hálára kötelezte. Míg tehát városom közönsége örömmel látta, mint oszlatja el Excellenciád bölcsessége a szüntelenül tornyosuló, gyakran vész és villámokat rejtő felhőket, addig a legnagyobb bizalommal töltötte el az a valóban nagyarányú közgazdasági tevékenység, melyet a ressortját képező kereskedelmi miniszteriumban meghonosítani méltóztatott. Midőn tehát mindezekért igaz elismerésünk és őszinte ragaszkodásunk jeléül e diszpolgári oklevelet Arad város közönsége nevében átadjuk, ama kívánságunknak és reményességünknek adunk kifejezést, hogy ezt a diszpolgárságot hosszú éveken keresztül Arad város közönségének büszkeségére viselni fogja. Fogadja Nagyméltóságod kegyesen Arad sz. kir. város diszpolgári oklevelét.

A beszéd végeztével a polgármester átnyújtotta a művészi kivitelű diszpolgári oklevelet, melyet Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a következő beszéddel vett át:

„Tisztelt barátaim, polgártársak! Büszkeségemre szolgál az, hogy annak a városnak lettem polgára, a mely városhoz szomorú, de dicsőséges emlékek fűznek minket, kivált azokat, akik, mint én, egész

életükön át 48-as pártiak voltak és lesznek. Továbbá nagy elégtételül szolgál nekem az önök bizalomnyilvánítása, mert úgy van, hogy annak, aki honfitársai akarata folytán vezérszerepre van hivatva — azt kellett volna talán mondanom: vezérszerepre van kárhóztatva — szükségé van ma inkább, mint bármikor a multakban arra, hogy bizalommal legyenek országszerte irányában, mert a helyzet olyan, hogy néha erősebb módon kell az ügyeket vezetni, néha pedig a leghazafiasabb és igazoltabb hevet is korlátozni kell és az egyiket, a másikat is nagyon ritkán lehet a nyilvánosság előtt okadatolni, úgy, hogy a vezérükben feltétlen bizalom kell, hogy összpontosuljon. Elhatározásairól a nyilvánosság előtt csak akkor adjon, kivált előzetesen, felvilágosításokat, amikor ezekkel a hazai ügyeknek nem árt, mert csak úgy remélhetjük, hogy azon nagy nehézségeken keresztül gázolhatunk, melyekben az ország jelenleg van. (Élénk helyeslés.)

Az én meggyőződésem az, hogy a függetlenségi pártnak, mint többségnek olyan programmal kell bírnia, amely megvalósítható, mert ha olyan programja volna, amely meg nem valósítható, akkor állandóvá válnék az összeütközés a parlament és korona között és ez lehetetlenné tenné a parlamentáris kormányzás fenntartását. De másrészt az is igaz, hogy a nemzet csak akkor haladhat előre, hogyha kétségtelen jogai, követelése mellett a helyzet által adott időkben erősen, de okosan megáll. (Élénk helyeslés.) Es a vezérnek épen az a feladata, hogy meg tudja jelölni azt a határt, ahol az okosságnak kell ez erősséget fékezni, vagy pedig az erősségnek kell jogaiba lépni. (Élénk helyeslés.)

Ezek uraim szerintem nagy igazságok, melyeket — ne vegyék rossz néven — hogy a legfiatalabb aradi polgár fejt ki önök előtt, aki tulajdonképpen, mint ilyen, csak ma született. De bár ez így van, a legifjabb aradi polgár öreg ember, aki sok tapasztalatot ment keresztül, aki azonban az élet viszontagságai közt hazafiságában soha meg nem tántorodott és arról az útról soha le nem tért, amelyen ha kellő körültekintéssel haladunk, el fogjuk érni azt a célt, amely minden magyar ember szívében él, hogy a magyar nemzet és királya egybevágó akaratával édes hazánk önálló államisága teljesen felépíttessék. (Lelkes éljenzés.) Még egyszer köszönöm szives jó indulatukat, bizalmukat és ennek gyönyörű jelét, az átadott diszpolgári oklevelet.

A küldöttség hosszantartó lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter választát, majd a miniszter kezét fogva a küldöttség tagjaival, barátságosan elbeszélgetett velük.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMA:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

igyekszik áthidalni, melyet jogéletünk testén vágott az ősiség eltörése és a telekkönyvek beállítása, midőn a jogfolytonosság kettémetszésével elválasztotta egymástól a történeti jogot és az élő jogot. A könyv Rath Mór bizományában jelent meg Budapesten és mindössze 135 oldalból áll. Ára 2 korona; kapható minden könyvkereskedésben.

Borzalmas gyilkosság Csermőn.

A féltékeny szerelmes boszuja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16

Az aradmegyei Csermő községben ma borzalmas gyilkosság történt. A falu egyik leggazdagabb polgárát, Kókény Pált, vad kegyetlenséggel gyilkolta meg egyik volt gazdasági cseléde, Módi Imre. A gyilkos előbb a hasát metszette fel áldozatának, összeszurkálta, levágta jobb kezét, majd puskatussal ütlegelte koponyáját és még akkor is verte, amikor a szerencsétlen ember már kiszenvedett. A gyilkosság oka: szerelmi féltékenység. A véres esetről Csermőről a következőket jelentik nekünk:

Kókény Pál dúsgazdag csermői gazdálkodónál volt alkalmazásban, mint gazdasági cseléd Módi Imre 50 éves földmives. Módi évek óta vadházasságban élt egy Bagi Klára nevű nővel, akivel az utóbbi időkben gyakran viszálykodott. Féltékenységgel üldözte. Azzal gyanúsította, hogy a gazdával, Kókény Pállal szerelmi viszonyt folytat. Az örökös perpatvarnak azután az lett a vége, hogy két héttel ez előtt Kókény Pál elbocsátotta szolgálatából Módi Imrét. Ettől fogva Bagi Klára a gazda házába költözött. Nagyon bántotta ez a helyzet Módi Imrét, aki mindent elkövetett, hogy a nő kibéküljön vele. Kérlelte, hogy térjen hozzá vissza, de az asszony nem akart eleget tenni kivánságának. Azt mondotta, hogy megveti és gyűlöli, soha nem akarja többé látni.

Módi Imre ma korán reggel késsel és revolverrel felfegyverkezve elment otthonról, hogy még egy utolsó kísérletet tegyen. Elhatározta, hogy ha a nő nem tér hozzá vissza, megöli ellenfelét. Korán reggel azzal az ürügygel kopogtatott be a gazda házához, hogy az ott hagyott ruháját akarja elvinni. Kopogtatására az asszony jelentkezett, aki azonban Módit nem engedte be. Erre az eltávozott, de később újból visszatért. Az udvaron találkozott Kókény Pállal, aki éppen a mezőről jött haza.

— Elszeretted a szeretőmet vén gazember! szölt rá dühösen Módi.

Kókény izgatottan válaszolt a támadtatásra. Szó-szót követett, a veszekedés hevében Módi ütésre emelte kezét a gazdára, aki felfogva az ütés erejét, a falhoz vágta támadóját. Módi erre kést rántott elő és azt teljes erejével Kókény Pál hasába szurta, akinek ezenfelül még fel is metszette a hasát. Azután levágta jobb kezét. A szerencsétlen ember segélykiáltására Bagi Klára egy töltetlen puskát hozott ki a házból, hogy majd azzal ütlegelni fogja a támadót. Módi azonban kicsavarta kezéből a puskát és annak agyával tovább verte Kókényt, aki pedig már ekkor kiszenvedett.

A gyilkosságot többen látták, de a jelenlevők közül senki sem merészelte Kókény segítségére menni, mert attól tartottak, hogy Módi őket is megkéseli. Az esetről értesítették a csendőrséget, ahonnan két csendőr ment ki a helyszínére és a gyilkost letartóztatták. Egyelőre a csermői községházán van őrizet alatt.

Öngyilkos üzletvezető

Gyermeke után a halálba.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Egy vidám gyermeklélek költözött el a múlt héten egy aradi család nap-sugaras otthonából. Fekete Imre, a Singer Co. varrógép részvénytársaság aradi üzletvezetője eltemette kisgyermekét és azóta csak gyászt látott mindenütt. A fekete, tompa szín ráborult az agyára, a veszteség megtörte, elernyesztette az idegeit és néhány nap alatt roncsosá változott. A busongó szivben lassan elhaló érzéseket, melyek csak fájdalmasan rezgő idegjátékot sajtoltak ki a megbomlott rendszerből, ma egy éles beretva metsszéssel egyszerre elnémitotta az anyagi gondoktól is rettegő férfi és eltorzuló ajkán vérfagyasztó mosolylyal jelezte, hogy szívesen követi gyermekét a halálba.

A rémes öngyilkosságról a következőket mondjuk el:

Fekete Imrének, aki régebbi idők óta üzletvezetője volt a Singer Co. R. T. aradi fiókjának, e hó 11-én meghalt Ernő nevű három és fél éves kis fia.

A fiúcska különösen az atyja kedvence volt. Fekete valósággal rajongott a kis fiúért; minden szabad pillanatát gyermeke mellett töltötte el. Egy kis leánykája is volt, de boldogságát, örömét a fiúcskában találta fel. A lelketlen sors a kis fiút e hó elején ágyba döntötte. Fekete Imrét nagyon lesújtotta gyermekének betegsége, amely napról-napra súlyosbodott. Az orvosok agyhártyagyulladás konstataáltak és kiméletesen bár, de tudtára adták a családnak, hogy a fiúcska utolsó napjait éli, életét csak csoda mentheti meg. A szomorú való egészen megtörte a szerencsétlen apát. Éjjel-nappal fiúcskája betegágyánál virrasztott, ápolta, becézgette, de hiábavalónak bizonyult minden, a gyermek tizedikén agóniába esett és tizenegyedikén reggel meghalt.

A lesújtott család, különösen az apa nem tudott vigasztalódni. A temetés után buskomorság vett rajta erőt, amely állandóan gyötörte idegeit. Hol síró, hol nevető görcsei támadtak Fekete Imrének és ebben az ekzaltált lelki állapotában üzleti teendőinek sem tudott eleget tenni. Ismerősei sajnálkozva látták, hogy a még néhány hét előtt életvidám embert a kínos lelki fájdalmak mennyire megviselték, de hiába igyekeztek vigasztalni. Kinzó lelki fájdalmak rohamosan tették tönkre idegéletét és nap-nap után különösebben viselkedett. Felesége pihenést ajánlott neki és mindent megtett, hogy eltérítse férjét sötét gondolataitól, de aggódó szeretete sem tudott gátat vetni a szomorú katasztrófa bekövetkezésének.

Nagynehezen lecsillapították Feketét s vigasztalni igyekeztek, hogy törődjön bele sorzába. Minden szó kárba veszett, szegény ember elvesztette lelke egyensúlyát. Buskomorság vett erőt rajta; testben-léleken megváltozott. Otthon csak elhunyt gyermekét emlegette, eldobott maga elől minden ételt, napokon keresztül nem hunyta le a szemét. Az üzletben képtelen volt dolgozni, a toll kiesett a kezéből, az üzletfelekkel zavartan beszélt. Az átszenvedett fájdalmak teljesen megtörték Feketét. Az arcáról eltűnt a pirosság s helyébe beteges, sárga színült, szeméből minden élénkség elveszett.

Tegnap feltűnően izgatottan viselkedett Fekete. Az üzletben le-fel rohant, ha valamelyik

alkalmazottja kérdéssel fordult hozzá, nem válaszolt. Este pedig, amikor megakartta számlálni a napi bevételt, a pénzdarabokat kiejtette reszkető kezéből. Az üzletzárás után a szokott-nál érzékenyebben bucsuzott el az alkalmazottaitól, akik nem is sejtették, hogy főnökük milyen sötét tervvel foglalkozik.

Este nyolc óra felé hazament Karolina-utca 4. szám alatti lakására. Otthon egy darabig mozdulatlanul ült az asztal mellett, fejét a tenyerébe támasztva, aztán hirtelen felugrott, az ablakhoz futott s leeresztette a függönyt. Amikor a felesége megkérdezte, hogy miért eresztette le a függönyt, kétségbeesett arccal, reszkető hangon válaszolt:

— Talán csak nem engedem, hogy lefényképezzenek s holnap a moziban mutassák, hogy miként rángatózik az agyam.

Később pedig az órát kivitte a konyhába s megjegyezte:

— Ez az óra azt mutatja, hogy én meghalok.

Fekete felesége azt hitte, hogy férjének a nagy izgatottság következtében láza van s borogatást rakott a homlokára. Ez azonban mitsem használt, Fekete képtelen dolgokat beszélt össze. Egész éjszaka nem fektült le, lefelé járkált a szobában, hol sírt, hol megnevetett. A felesége mellette virrasztott s csak reggel felé, amikor a kimerültség erőt vett rajta, szundikált el néhány pillanatra. Amikor felébredt, meglepődve látta, hogy férje revolvert tart a kezében.

— Az istenért, mit csinálsz? — kiáltott megrémülve az asszony.

Fekete nyugodt hangon válaszolt:

— A gyermekem után megyek.

Az asszonynak sikerült kicsavarni férje kezéből a revolvert s a lakásban volt másik revolverrel együtt eldugta azt a konyhában. Férje azonban később erélyesen követelte a revolvert; az asszony természetesen nem teljesítette a kérést. Ugy délelőtt fél kilenc felé pedig, nehogy férje felkutassa a revolvereket, a gyilkos szerszámokat átvitte a szomszédban lakó ismerőséhez, s otthagya azokat. Amikor Feketénél visszament, férje ott állott a tükör előtt, s éles borotvával villámgyorsasággal átmetszette a torkát.

Néhány pillanat múlva Fényes Soma dr., aki éppen a Karolina-utcában járt, az öngyilkos mellett volt, de segíteni már nem tudott rajta. Fekete teljesen átmetszette a borotvával a torkát, úgy, hogy egy negyed óra múlva minden vére kifolyt.

A rendőrség részéről megjelent Vidéky Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt és Tisch Mór dr. tb. városi főorvos már csak a beállott halált konstatálhatták.

Fekete 42 éves volt, feleségén kívül egy kisleánykát hagyott hátra.

Vidéky Gusztáv rendőrtiszt ma délután kihallgatta a Fekete vezetése alatt állott varrógépkereskedés alkalmazottait, akik valamennyien azt vallották, hogy főnökük a kisfia halála óta nagyfokú idegessége folytán szinte beszámíthatatlan volt. Az alkalmazottak szerint Feketének a részvénytársaság igazgatósága fölmondott s ez természetesen még csak jobban fokozta a szerencsétlen ember elkeseredését.

A helyszínén Vidéky rendőrtiszt kihallgatta az özvegyet is, aki az öngyilkosságot és annak előzményeit a fentiekben ismertette.

Fekete temetése holnap délután lesz a Karolina-utca 4. szám alatti gyászházban.

A porosz reform.

★

Minden törvényhozók előtt jár
S példát szügez le a porosz;
Ahogy igazságot ma tesznek,
Fonák a módszer, ócska, rossz,
Bíró, őfelsége nevében
Csak a paragrafus vezet,
Nem él a lelke azzal együtt;
Ki alperes, ki vétkezett;
A gyakorlat monokliján át
Hivebben látnak a szemek
Milyen az élet a szobán túl:
A bíró azt ismerje meg.

Alljon a boltba, pudli mellé,
S próbáljon lenni bankköltyök,
Vagy álljon a kemence mellé,
Ahol izzó érc hőmpölyög.
Hogy sajtópórt itélni tudjon:
Tanulja meg, mi a riport,
S álljon be háztulajdonosnak,
Hogy megismerje a nyomort.
Művésznőnek is udvaroljon,
Kinek bokája műrenek:
Lehet-e sakkasztani érte,
A bíró azt ítélje meg.

Hogy jól lásson az esetekben
Ha válni készül férfi, nő,
Ismerje meg a gyakorlatban,
Hogy a megcsalás minő.
Maga esetén lássa, tudja:
Mint dőljenek el a perek,
A melyekben apa után bóg
És tartást kíván a gyerek.
Van-e hur a rideg apában
Amely ilyenkor megremeg?
A Csemegiben nincsen ez benn,
Az életből tanulja meg.

S a porosz reform szellemében
Járjon tovább is, vakhítún,
Tanulja meg sajátkezűen,
Hol születik és nő a bűn.
Hol kapni enyhítő-körülményt,
S hol lehet venni alibit,
S a hamis pénzverő körökben
Szétnézhet szinte egy kicsit.
S ha meg lesz kenve minden hájjal,
Akkor lesz hire a hazán:
Marasztalgatni, bünt itélni
Akkor fog tudni igazán!

Fröccs.

Hock János a válságról.

Beszélgetés a kecskeméti képviselővel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Kecskemét érdekes képviselője, Hock János, a kőbányai plébános, ma délben Aradra érkezett, hogy az Uránia színházban az Ur Jézus életéről és szenvedéséről beszéljen az aradi közönségnek. A nagyképzettségű, művészi lelkű íróembert élvezték ez előadás alatt az aradiak, akik évekkor ezelőtt, mint a képzőművészet buzgó apostolát ismerték meg Hock Jánost. De Hock János, a plébános, az író és esztétikus egyszermind képviselő is, még pedig egyike a magyar parlament legértékesebb debatterjeinek, kinek felszólalása és cselekedete mindig érdekessége a mai, meglehetősen szürke képviselőházunknak. Érthető így, hogy az Aradi Közlöny munkatársa, mikor alkalmá volt a Budapestről érkezett képviselővel beszélgetni, érdeklődött Hock János politikai véleménye iránt is, annál is inkább, mert tudvalevő, hogy a kecs-

keméti képviselő egyik vezető tagja ma a függetlenségi párt ugynevezett bankcsoportjának. Hock János sok jellemző és érdekes dolgot mondott el munkatársunknak a politikai helyzetről és mindarról, amiben ő a jelenlegi válság megoldását látja.

Az önálló bankról.

— Két évvel ezelőtt léptem be a függetlenségi pártba és pártkörbe — kezdte szavait Hock János. Addig *pártonkívüli* voltam, mert nem helyeseltam, hogy míg Tisza István és a szabadelvűpárt ellen elkeseredett harcot vívunk, ugyanakkor a többi hatvanhetessel koalícióba megyünk és apródonként adjuk fel a negyvennyolcas programot. De most, hogy — amint előre megjósoltam — megtörtént az első összeütközés a 48 és 67 között, kijelentettem, hogyha a függetlenségi párt megáll az *önálló bank követelése mellett*, belépek a pártba és a küzdők mellé állok.

— Mert miről is van szó most? Nem arról, hogy csupán önálló bankunk, önálló hitelrendszerünk legyen, de arról, tud-e érvényesülni a függetlenségi párt programja, le tudja-e rakni igazi önállóságunk alapköveit, melyen azután önálló gazdasági és politikai életünk felépülhet. Ha ez nem lehetséges, akkor hagyjuk az alkotmányosság látszatát és viselje a felelősséget a nemzet és a történelem előtt az abszolutisztikus uralom.

Milyen lesz a kibontakozás?

— Jól értesült politikai körökben tudnak arról, hogy *őfelsége ősz előtt véget akar vetni a válságnak*. Hogy ez miként fog megtörténni, az elsősorban a függetlenségi párt most összehívandó értekezletétől és annak a *manifesztumnak tartalmától függ*, amelyet a párt a nemzethez fog intézni. Ha ez a *manifesztum* kijelentené, hogy a függetlenségi párt csak őszig köt fegyverszünetet és akkor követeli az önálló bank felállítását: ez esetben a király *már most radikális megoldást fog létesíteni*. Ha ellenben a *manifesztum*, mellőzve a bankkérdést, a paktumban kötött *választóreform megvalósítását* tudatja a nemzettel, akkor lehet, hogy megmarad őszig a *vortvursteln* politikája. Kossuth Ferencnek is az a szándéka, hogy még a mai koalíció csinálja meg a választói reformot. Kossuthmár csak a királyra való tekintettel is, be akarja váltani az erre vonatkozó ígéretet. Ha ez sikerül, az új parlament, melyben feltétlenül új, de *nem fúziós pártalakulásnak kell létrejönni*, Kossuthnak újból fel kell vetnie az önálló bank követelését. Ha nem tenné ezt, én és elvbarátaim *ellenzékbe megyünk*.

— Körülbelül hány tagja lehet a *bankcsoportnak* és mi e csoport terve? — kérdezte munkatársunk.

— A bankcsoport, felelte Hock János legalább háromnegyed része a függetlenség pártjának. Körülbelül 140—150 képviselőből áll. De ez a csoport *nem egységes*. Vannak köztük *radikálisak*, akik az *általános, egyenlő és titkos választójog*nak hívei, míg a többiek — mintegy ötvenen — *opportunistikusak*, akik esetleg, ha Kossuth — ami valószínű — kenyértörés esetén a bank és a választójog kérdését *összekapcsolná*, a választói jog miatt Kossuth álláspontját fogadnák el. Általában Kossuth nagy népszerűsége és nevének varázsa némileg utját állja a tisztázódásnak: a párt egy része attól tart, hogy új választásoknál, mint Kossuth ellenzéke, *nem tud mandátumot kapni*. Egy nagy csoport ekkor is kitartana az önálló bank mellett, ha kell Kossuth ellen is. Hogy ekkor mi történne, azt ma nem lehet megjósolni.

Halasztják a pártértekezletet.

— Mindez alighanem eldől már a függetlenségi párt értekezletén. Ezt már szerdára tervezték, de húzódik, úgy látszik azért, mert az intéző bizottságnak *bizonyos garanciákat kell adni* arra nézve, hogy a pártgyűlésen nem történnek a pártvezérek politikáját dezavualó nyilatkozatok. A pártértekezletet csak akkor hívják össze, ha meglesz a biztosíték, hogy az értekezleten *semiféle támadó felszólalás nem lesz, sem Kossuth Ferenc sem a korona ellen*. Hogy sikerül-e ilyen garanciát kapni, az attól függ, hogy viszont a bankcsoport is kap-e garanciát arra, hogy az őszig való elhúzódás nem lesz a párt programjának ártalmára és a program megvalósításának akadályára.

A jövő munkája.

— Különben is — végezte szavait Hock János — már lejárt a jelszavak politikájának ideje. A *programok kérdéséből ma társadalmi és kenyér-kérdés lett*. A 48-as alkotások is csak úgy tudtak érvényesülni, hogy a politikai reformmal együttjártak a társadalmi reformok és ez utóbbiak fogták meg a népek szívét a vitték diadalra az eszméket. Ma már felnőtt körülöttünk egy nagy tömeg, amely jogosan kér magának részt az alkotmányos életből és a gazdasági viszonyok rendezéséből. A politikai kérdést együtt kell ma kezelni a *kenyérkérdéssel*, mert a nép nem jelszavakat, de megélhetést kér. Meggyőződésem, hogy Magyarországon azé a párté lesz a jövő, mely a *fősúlyt a gazdasági életre, a társadalmi reformokra fekteti*, mert látjuk, hogy a mai osztályok elhervadtak, a mai kategóriákkal nem lehet betölteni az érvényesülni akaró kívánságokat. Hogy egyebet ne említsek, a nagy *latifundiumokat* parcellázás vagy örökbérlet útján oda kell adni a népnek. Ilyen és hasonló reformok, a nép jólétének emelése és jogainak elismerése: ez a jövő feladata, amely függetlenné és nagygyá teheti ezt az országot.

NAGY ENDRÉÉK a vesztőhely megváltásáért.

★

Kabaré-előadás hazafias célra.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Nagy Endrét, a kabaré-direktort sok mindenfélével megvádolták már rövid, de viharos pályafutása alatt. Csupa hálából azért, mert magyarrá tette az örökké nemzetközinek hitt kabaré-színpadot, rákenték a hazafiatlanság vádját. Eleinte próbált mosakodni a vád ellen, később már nem törődött a gyanúsításokkal és elhatározta, hogy tetteivel fog rácafolni ellenégeire. Magyarrá tette a „brettlit,” magyar humort, magyar színt és levegőt hozott a könnyű és mégis művészi Muzsa birodalmába és elvitte ezt a színt és levegőt a vidékre is, a német vicek ősi tanyáira.

Idei körútján eljött most Nagy Endre művészeivel Aradra, ahol — mint minden városban — csak két napig akart maradni. A program szerint csütörtöktől kezdve három napos szünete van a társaságnak és Nagy Endre semmire sem vigyáz úgy, mint tagjainak pihenő napjára. Így történt, hogy eredménytelen maradt az aradi uri társaságok minden kérése, hogy Nagy Endréék még egy élvezetes estét juttassanak az aradi közönségnek.

De az aradiakat sem lehet olyan könnyen lefőzni, ahogy Nagy Endre gondolta. Ma délután, mikor éppen intézkedni akart a holnapi elutazás fölött, beállított hozzá a vesztőhely

megváltási bizottság néhány tagja Schwartz Zsiga titkár vezetésével. Arra kérték Nagy Endrét, hogy tartson egy előadást esütörtökön este az aradi vesztőhely megváltása javára. A kabaré-direktor eleinte hivatkozott programra, szünetre, de végre is a hazafias célra való tekintettel engedett a kérésnek és kijelentette, hogy holnap este előadást tart a vesztőhely megváltása javára, még pedig úgy, hogy csupán készkiadásait téríteti meg, a jegyek és a pénztár kezelésével pedig teljhatalmulag a vesztőhely-bizottságot bizza meg. A bizottság köszönettel vette Nagy Endre ajánlatát és megígérte, hogy a maga részéről is mindent megtesz a holnapi est sikere érdekében.

Ezt a sikert azonban főképen a holnapi est programja fogja biztosítani Nagy Endréknak. Teljesen új és változatos műsort hoz a direktor holnap a Fehér-Kereszt kabaré-színpadára, még pedig tele aradi aktualitásokkal. A konferanszió szerepét maga Nagy Endre fogja betölteni, aki gyakori aradi tartózkodásából már jó ismerőse a helyi viszonyoknak. Játsszani fog az egész társulat: Fábian Kornélia, Németh Juliska és Szászi Ilona, Ferenczi Károly, Sajó Géza és Máhr Nándor, — egyik kedvesebb és ötletesebb, mint a másik (de mindegyik az „egyik”) — a zongoránál pedig a billentyűk ügyes művésze, Hetényi (Heidelberg) Albert fog ülni. Így azután a holnapi est bizonyára méltó befejezése lesz Nagy Endréknak aradi tartózkodásának.

Kossuth és Opre dr.

Derűs epizód a mai tisztelgésnél.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

Az aradi deputáció mikor megpillantotta ma délben a kereskedelmi miniszterium dísztermébe belépő Kossuth Ferencet, kellemesen lepődött meg. Az utóbbi hetek betegsége alig hagyott nyomot a sokat szenvedő államférfi magatartásán. Ha nem lenne elkoptatva a ruganyos jelző, még azt is elmondhatnók, hogy a miniszter elasztikus léptekkel mérte végig az ajtótól az asztalig megeendő utat és hogy arcának frissessége nem is sejtette, milyen kínzó fájdalom szegelte heteken át az ágyhoz.

Egyszerűen Kossuth Ferenc, kinek egészségére az országnak igen nagy szüksége van, pompásan érzi magát. Egyenes tartás, mozgékony, a szemek eleven tüze mind amellet tesznek tanúságot, hogy Kossuth egészséges. Nem is lehet ez másképpen. Hisz az egész ország aggódik érte és ha ez sem lenne már elkoptatva, akkor elmondanók, hogy a Kárpátoktól az Adriáig mindenki érdeklődik a kiváló államférfi hogyléte iránt.

Természetes, hogy ebben a szívszorogva aggódó embertömegben van Opre Péter dr., aki amellet, hogy az Opre kura apostola, Kossuthnak is rajongó tisztelője. Élete boldogságáért nem adná, ha az ő tudománya segítségével szabadulna meg a függetlenségi párt vezére kínzó betegségtől. És ebből nem is csinált titkot. Tudja ezt maga Kossuth is.

Azért sietett is ma Barabás Béla, hogy az adott alkalommal élve, bemutatthassa pártvezérének Opre doktort.

— Kegyelmes uram, szólott Barabás a doktorra mutatva — ez az a híres Opre dr., ez az a híres ember, aki téged is meg akar gyógyítani.

Kossuthot láthatólag kellemesen érintette, hogy megismerheti azt, aki az ő terhes baján segíteni akart, s a herkulesként ott álló doktor elé lépett, aki megerősítve Barabás kijelentését, így szólott a jókedvű miniszterhez:

— Igen, kegyelmes uram, meggyógyítanám,

ugy, hogy ekszcenciádnak is ilyen lenne a karja, mint az enyém. — Ezzel meghajította a karját, amelyen az izmok úgy duzzadnak, mint a drótkötél.

Kossuth mosolyogva tapogatta meg Opre mellét és karját. A keze tapintásán érezte, hogy nem közönségesen kidolgozott bicepsek az Opre Péteréi. Tanuskodnak azok sok mindenről. Észre is vette Opre, hogy a miniszternek imponálnak az izmai s mintegy kutatva keresi, mint lehetne olyanokra szert tenni.

— Lásza kegyelmes uram, — mondotta újra a doktor — ez az én diplomám.

— Szép diploma, — válaszolt nevetve Kossuth, — de nem szeretnék vele közelebről érintkezésbe jönni.

Ahol Kristóffy várják.

A németbogsáni kerületből.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 16.

A mai zavaros politikai viszonyok között nem érdektelen az a beszélgetés, mit az Aradi Közlönynek Németbogsánban időző munkatársa folytatott Kristóffy József volt belügyminiszter egykori pártvezérével, Desseán P. Simon németbogsáni ügyvéddel, akit baráti viszony fűz a volt belügyminiszterhez még abból az időből, mikor a németbogsáni kerületet képviselte. A beszélgetésből kitűnt, hogy Kristóffy még mindig várják a németbogsáni kerületben, habár a mostani képviselővel, Weiss Juliánnal megvannak elégedve.

Arra a kérdésre, hogy Kristóffy gyakorol-e valamilyes befolyást a mostani politikai válságból való kibontakozás megnehezítésére, a volt pártelnök ezt felelte:

— Mióta a koalíciós kormány megalakult, a volt belügyminiszter visszavonult és csak akkor tett valamilyen nyilatkozatot, ha egyes lapok ferditéseit kellett helyreigazítania. Nemrég beszéltem vele és mondhatom, hogy ő meghívásra jelent meg legutóbb a trónörökös-nél s informálta a fenséget a politikai helyzetéről. Jól ismerem őt és tudom, hogy most nem kíván szerepelni, csak akkor lép ki az aktivitás terére, ha szolgálatot kell teljesíteni a hazának, a királynak és a nemzetnek; ha az ellentéteket kell ismét áthidalni a nemzet és király között, őt készen találják.

— A németbogsáni kerületben hogyan ítélik meg az ő szereplését?

— Őszintén kijelenthetem, hogy itt nagyon megszerették Kristóffy és nem tudják elfelejteni rokonszenves egyéniségét nemzetiségekre való tekintet nélkül. Különösen azzal hódított magának híveket ebben a nemzetiségi kerületben, hogy a békét hirdette a magyarok és a románok között. Akkor nem is történhetett meg olyasmi, mint a legutóbbi választáson is, hogy ezer csendőr lepte el a környéket és közbeléptek, mihelyt két embert beszélni láttak. Nagy volt az erőszakosság a románokkal szemben, pedig a román intelligencia van olyan művelt, mint a magyar és van is olyan jó hazafi, mint a frázisgyártók. Csak azt nem tudják nekünk megbocsátani, hogy nem birunk lemondani régi nemzeti szokásainkról s ápoljuk a hagyományokat. Kristóffy azt hirdette, hogy mindenkor ápolni kell a jó viszonyt a románokkal s meg kell engedni, hogy a nemzetiséglakta kerületekből nemzetiségi képviselőket küldjenek a parlamentbe, ha azt a kerület polgárai úgy kívánják. A nemzetiségi is lehet jó magyar. Példa rá Wekerle Sándor és Günther Antal, akik sváb eredetűek s büszkén mondhatják, hogy a világ legelső fajából, a germán fajtából származnak.

— Mit gondol pártelnök ur, föllép-e Kristóffy a legközelebbi választás alkalmával Németbogsánban?

— Ha csakugyan megcsinálják az általános titkos választójegű törvényt, akkor fölléptetjük. Akkor én is akcióba lépek, mert az ő visszavonulása után én se vettem részt a kerületbeli mozgalmakban. Dacára annak, hogy a mostani követtel, Weiss Juliánnal megvannak elégedve, mégis fölléptetjük Kristóffy és meg is választjuk, mert a kerület polgárságának többsége román, azok pedig egytől egyig rászavaznak, még ha tizezer csendőrt küldenek is ide.

HIREK.

Péter király fiainak apanázsa.

Ujabb botrányok a szerb udvarnál.

Távirati tudósítás.

Arad, június 16.

A szerb királyi udvarban még mindig nem állott helyre a béke és nyugalom. Az összeesküvők most a királyhoz fordultak, hogy távolítsa el az országból György herceget. Egyébként folyton érkeznek az ellentétes hírek Belgrádból. A legujabbakat itt adjuk:

Belgrádból írják nekünk: Hétfőn Péter király elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak a konakban, melyen a Sándor trónörökös és György hercegnek adandó évi apanázs-ügyét tárgyalták. A kormány előterjesztése értelmében Sándor trónörökös évi 240.000 frank, György herceg évi 160.000 frank és Helena hercegné asszony évi 24.000 frank apanázsban fog részesülni. A szerb kormány egyuttal magára vállalta György herceg 80.000 frankot kitévő adósságának rendezését. A kormány a fentiek értelmében törvényjavaslatot terjeszt a szkupstina elé. A György hercegről legutóbb elterjedt szenzációs hírek, melyek Zimonyból egyes kiutasított hírlaptudósítóktól erednek, nem felelnek meg a valóságnak. György herceg pár nap óta távol van Belgrádból atyjának Szokol-Banja melletti birtokán.

Egy másik belgrádi távirat szerint az összeesküvők kérvénnyel fordultak Péter királyhoz, hogy távolítsa el az országból György herceget, különben erőszakosan kényszerítik az ország elhagyására. Szóba került az is, hogy a király megígérte, György herceg adósságát kifizeti és most vonakodik ezt megtenni. Mikor György ezekről tudomást szerzett, a következő levelet írta a királynak:

Az összeesküvő bandától nem félek. Ha erőszakot alkalmaznak én is belemegyek az erőszakba és akkor jaj lesz nekik és neked is, ki a banda feje vagy.

Zsifkovics hadügyminiszter György miatt beadta lemondását.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 17-én az időjárás: enyhe, száraz.

— A német császár levele királyunkhoz. Lipcseből táviratozzák: Henrik porosz herceg tegnap Ferenc József királynál történt kihallgatása alkalmával Vilmos császár levelét adta át. A levél a császárnak az orosz cárral való találkozására vonatkozik.

— Uj angol követ Londonból egész határozottsággal jelentik, hogy Mensdorf-Poulay gróf londoni magyar-osztrák nagykövet legközelebb megvált állásától. Helyébe Pallavicini örgrófot, a jelenlegi konstantinápolyi nagykövetet nevezik ki.

— József főherceg fiának vizsgálja. Budapesti tudósítónk jelenti: József Ferenc főherceg, József kir. herceg és Augusztia hercegnő fia ma tett az V-ik gimnáziumi osztályból vizsgálatot a II-ik kerületi gimnáziumban a Ferenc József növelde tanárai előtt. A vizsgán megjelent József főherceg, Augusztia hercegnő, Kratochvíl százados nevelő és még többen. A vizsgáló főherceg a feltett kérdésekre szabatos, kielégítő feleleteket adott és mindenből jeles osztályzatot nyert.

— Henrik herceg turautja. Bécsből táviratozzák: A Henrik herceg turaut 5-ik szakaszára, a bécs-salzburgi utra ma indultak el a versenyzők. Reggel 7 órától 8 óráig a Rotundában elvégezték a gépeken a szabályszerű javítást, tisztogatást, megtöltötték a tartályokat benzinnel és 1/9-kor indult az első automobil Bánffy Miklós gróffal. 1/2 perces időközökben indult a többi. 9 órára az összes versenyző gépkocsik elindultak a Rotundából. Henrik herceg már 1/9-kor megjelent a Rotundában, hogy megtegye az utazásra szükséges előkészületeket és hosszabban beszélgetett Ratibor herceggel, valamint az osztrák automobil-klub elnökével és számos tagjával és a többi ott tartózkodó arisztokratákkal és sportférfiakkal. A herceg virágokkal ékesített automobilja 8 óra 10 perc 30 másodperckor startolt. Előzőleg a herceg a megjelentektől szívélyesen elbucszott. A rendkívül nagy számban egybesereglett közönség élénk óvációkban részesítette Henrik porosz herceget és az éljenzésből a versenyzőknek is kijutott. St.-Pöltenből táviratozzák: Henrik porosz herceg automobilja 9 óra 55 perckor haladt át a városon. Röviddel utána érkeztek a 601-től 621. sz. kocsik. Incidens nem történt.

— Az aradi indóházat építik. Az aradiak díszpolgári oklevelet vivő küldöttsége Kossuth Ferencnél történt tisztelgés után felkereste Sztéryni József államtitkárt. Varjassy Lajos polgármester, Kristyó János kamarai elnök, Varjassy Lajos dr. kamarai titkár és Kovács Vince jelentek meg az államtitkár előtt, hogy a várost érintő több kérdésben beszéljenek vele. Ugy a polgármester, mint a kamara küldöttei megemlítették, hogy a város feliratilag kérelmezi az indóház halaszthatatlan felépítését. Sztéryni kijelentette, hogy az építkezési munkálatokat rövid időn belül megkezdik.

— Lujza hercegnő megszöktetője. Brüsszelből táviratozzák: Giron André, aki annak idején Lujza hercegnőt megszöktette, az itteni kereskedelmi akadémia tanárává nevezték ki.

— Eulenburg herceg püre. Berlinből táviratozzák: Az Eulenburg herceg elleni tárgyalás valószínűleg zárt lesz. A bíróság figyelemmel lesz a herceg egészségi állapotára és a tárgyalást a nyári hőségre való tekintettel a reggeli órákban fogja tartani.

— Házasság. Vágó Jenő előkelő fővárosi magántisztviselő június hó 27-én esküszik örök hűséget Aradon, Nemess Böske kisaszónynak, Nemess Zsigmond dr., az aradi izraelita hitközség elnöke bájos és művelt leányának.

Sümeghy László, az aradi és csanádi egyesült vasutak képviselője Kétegyháza június hó 19-ikén tartja esküvőjét Böhm Miklós uradalmi titkár leányával, Rózsikával.

— Az újságírók segítő-alapjának valaki, aki megnevezetlen óhajt maradni, 100 korona adományt juttatott. Az adományt ez uton nyugtatja Faragó Rezső, a segítő-alap pénztárosa.

— A szabadkai gyilkosság. Szabadkáról táviratozzák: A vizsgálóbíró Haverda Mariska ügyében ma több tanut hallgatott ki. A törvényszék folyosóján nagy érdeklődést keltett Stefán Jánosné megjelenése, aki testvére néhai Haverda Boldizsárnénak. Ez az asszony kijelentette, hogy az ügyben nem kíván vallani. Stefánné sok rosszat beszélt Haverda Boldizsárnéról.

— A Mariska édesanyja — mondotta — nagyon rossz asszony volt. Nem is csodálkozom rajta, hogy Mariska elkövette tettét. Egyszer azt mondtam Haverdánénak, hogy miért irigykedik úgy másokra. Ha tehetném, — válaszolta — oda állnék a nap elé, hogy senki másra ne süssön, csak én rám. Haverda Boldizsárné olyan asszony volt, aki ha valaki nem teljesítette kívánságát, halálos ellensége lett az illetőnek. Mikor leánya segínyt kért tőle, lehozatta a padlásról az ócska butorokat és sirva panaszkodott el, hogy tönkre mentek, nem tud segítséget adni. A mai tanuk lényeges vallomást nem tettek.

— Orth János él? Legutóbb pozitív formában merült fel újból ez a kalandos hír. Az amerikai lapok írták meg nemrégiben, hogy Orth János él és egyik klevelandi gyárban dolgozik mint munkás aléval alatt. Most azt írják Amerikából, hogy a herceg volt szolgája, Klein Ignác és volt komornyikja, Jager Lajos, akik találkoztak az öreg gyári munkással, határozottan felismerték benne Salvator János főherceget. A volt komornyik, amikor meglátta, sirva borult lábai elé. A főherceg felemelte volt szolgáját és hosszasan elbeszélgetett vele. A herceg a jelenlevő idegenek előtt tartózkodó volt, csupán volt szolgájával és komornyikjával beszélgetett halkan. Az amerikai Szabadság egyik munkatársa, aki utána járt a dolognak, kétségbevonja, hogy az öreg munkás Orth János volna, mert látta egyik levelét, amely telve volt ortografiai hibákkal.

— Megmérgezett gépészmérnök. Budapesti tudósítónk jelenti: A Gizella-uton levő telefongyárban ma délelőtt 10 órakor elhagyta hivatali helyiségét Faludi Sándor gépészmérnök. Miután sokáig nem tért vissza, keresésére indultak és a ház egyik félreeső helyén találták meg eszméletlenül, hörögve. A mérnök nem sokára meghalt. Halálának okát majd a boncolás fogja kideríteni, de azt sejtik, hogy megmérgezték. A gyárban kizártnak tartják, hogy a szimpatikus modoru és jó viszonyok között élő mérnök — öngyilkos lett volna.

— A zsebtolvaj-lovag. Veszedelmes zsebtolvajt tartóztatott le — mint fővárosi tudósítónk jelenti — tegnap segítőitársaival és orgazdáival együtt a rendőrség. A bandavezér igen előkelő család sarja, 18 éves gimnáziumi tanuló, neve lovag szambuchi Bless Viktor. A lovag atyja nagybirtokos volt Borsod vármegyében, de tönkre ment, a fiúnak van egy nagybátyja, aki tábornok. Természetes, hogy a fiatal lovag a legjobb nevelésben részesült, de ez nem fogott rajta. Rossz társaságba keveredett, megszökött hazulról és most zsebtolvajlásra érték. Vasárnap a Városligetben igen sok zsebtolvajlás történt s a detektívek másnap megfigyelték a gyanús embereket. Hamarosan tetten érték szambuchi Bless Viktort, aki két társával, Gedra Lajos 17 éves betonmunkással és Schubert József 16 éves újságárussal egyetemben követte el a zsebtolvajlásokat.

— A Gambrius éttermében mindennap mozgófénykép. Ünnepe és vasárnap délelőtt, valamint minden esütörtökön este katonazene. Június hó 12-én, szombaton este arany-tombola. Tisztelettel Kánya Géza. 1567

— Egriek a vesztőhelyért. Egerből jelentik: Az aradi vesztőhely megváltásának alapja javára e hó 13-án a városi színházban Philippy Ödön dr. kir. ítélő táblai bíró sikerült hangversenyt rendezett, melyen Barabás Béla orsz. képviselő nagyhatásu alkalmi beszédet mondott. A művésztéleken közreműködtek Alföldi Irén operaénekesnő és a helybeli műkedvelők-ből összeállított vegyes ének- és zenekar, Meissner és Chochola karnagyok vezetése alatt.

— Hitvesgyilkos földbirtokos. Mai számunkban megirtuk, hogy Róth Albert gazdag lövőpetri (Szabolcs) földbirtokos fiatal felesége, született Weisz Irma, Lövőpetriben gyanus körülmények közt meghalt. Családi élete boldogtalan volt, így hát könnyen talált hitelre az eleinte csak suttogva tovább adott hír, hogy Róthné nem természetes halállal mult ki. A temetésen megjelent rokonok is gyanusnak találták a hirtelen beállott halálesetet és az elhunyt bátyja egy szatmári ügyvédet bizott meg azzal, hogy tegyen följelentést a nyiregyházai ügyészségnél gyilkosság miatt ismeretlen tettes ellen. Az ügyészség a minap a holttestet exhumáltatta és a törvényszéki orvosok boncolás után megállapították, hogy *karbolsavas mérgezés* esete áll fenn. A gyilkossággal nyomban a férjet gyanusították, aki ellen mind több gyanúk merült fel. Terhelő adat az is, hogy a férj körülbelül másfél évvel ezelőtt százezer koronára biztosította a felesége életét a maga javára. A nyiregyházai ügyészség a gyanúkok alapján elfogató parancsot adott ki Róth és két eselédje ellen. A két eselédet bűnrészességgel vádolják. Mint Nyiregyházáról táviratozzák, az ügyészség rendelkezése folytán Róth Albertet hitvesgyilkosság gyanúja miatt ma letartóztatták. Pénteken adták ki ellene az elfogatóparancsot, azóta Róth nem volt látható. Ma reggel, amikor ügyvédjével a kisvárdai állomáson vonatra akart szállni, a csendőrök elfogták. Honthy Gyula nyiregyházai törvényszéki bíró ma egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy bár három hónapos már a hulla és erősen feloszlásnak volt indulva, az exhumálásnál teljes határozottsággal meg lehetett állapítani, hogy az elhunyt asszony karbolsavas mérgezésnek lett áldozata.

— Gyomorhajokat, étvágytalanságot és emésztési zavarokat a kökedveltségnek örvendő *Ferenc József*-keserűviz rövidesen megszüntet. Hatása gyors és biztos, minden kellemetlen mellékhatás nélkül. Előrehaladott koru egynek már 8 napon át 3 evőkanállal véve maradandó gyógyulást eredményez. A „Ferenc József“-keserűviz négy világrészben tíz aranyéremmel lett kitüntetve. 1631

— Nem lehet olyan öreg, olyan gyönge, hogy a pöstyéni fürdőket sikerrel ne használná. Ne kinóztassa magát tehát ischias, vagy rheuma által, hanem siessen attól *Pöstyénben megszabadulni*. 2062

— Szepiók és májfoltok ellen használjon eredeti Kárpáti-féle Benzoetej-ermet és Benzoetej-szappant. Kapható a készítőnél: Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Béné-tér 15. szám. 893

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 171

• Kiváló bór- és Nítriumos gyógytörzs •

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, kővesésnél, székrekedésnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható Árványviskereskedésben vagy a Salva-Légyeg

Salva-törzs Vállalatnál Budapest, V. Rózsaföldi utca 6.

A forrongó Budapest.

— Háromszáz új palota. —
Fővárosi tudósítónktól.

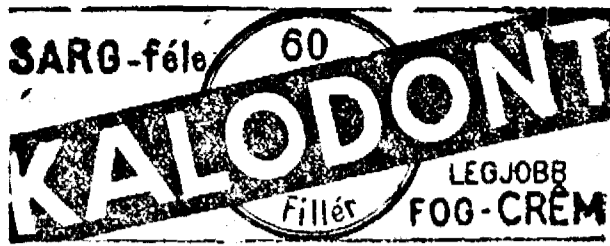
Arad, június 16

Éveken keresztül rettenetes pangás volt Budapesten az építkezés terén. A munkások ezrei hiába várták a tavaszt, mert a nyiló idő csak a nyomort és a téli álmodat prolongálta. Kapcsolatosan a fejlődésnek e dermesztő vesztéglésével, fölütötte fejét a nyavalyák egész sorozata és elsősorban a lakásínség, amelynek az utóbbi hónapokban igazi forradalmi kitérései jelentkeztek. A képviselőházban néhány tüzelő beszéd ostroma alatt munkásházak építésére határozta el magát a kormány; a főváros szinte mesés összeget, kilencven milliót szavazott meg az elhatalmasodott inség enyhítésére és testületek léptek akcióba, hogy a nyomorgókat megmentsék a hajléktalanságtól, a védtelen középosztályt a kizsákmányoltatás veszedelmétől.

E láz közben, mely egymásba fonta a sok segítő kezét, hirtelen kinyílt a tavasz és nyomában szinte páratlan föllendülés. Mintha egy új városalapítás folynék Budapesten, olyan hatalmas arányokban indult meg az építkezés. Amerre haladt az ember, állványok állják útját, alig lehet járni az utcán a sok törmelék, kőrakástól, a forrongó város e sajátos és mostanában nagyon szívesen látott közlekedési akadályaitól. Mintha egy felsőbb intésre történt volna, már kora tavasszal nemcsak a pesti munkások tizezreit állították talpra, hanem a vidékről is tömegesen hozták a munkást a fővárosba. Összebeszélés nem történt, de az bizonyos, hogy ez a nagyarányú föllendülés a lakászsorításoknak valóságos hadüzenet.

A legpompázóbb virágzás a Belvárosban folyik, ami jellemző, mert tudvalevően ez a városrész a szíve a régi Budapestnek. Eltűnnek a tradíciós nevezetességek, amiknek egy-egy rozszant falához kiváló történelmi emlékek tapadtak. Ezenkívül a József-városban is igen nagy a föllendülés. Hogy a nagyobb szerű építkezéseket említsem, nagy gyorsasággal emelkedik újjá a Váci-köruton az *Anker-palota*, a Kigó-téren a *Belvárosi Takarékpénztár háza*; a *piaristák régi épülete* lerombolás előtt áll és helyére új palota kerül; a *Grill-cég* a Veress Pálné-utcában két régi belvárosi házat vett meg és helyükön, egy hatalmas telken, óriási bérpalotát emel; már tető alá került a *Fürdő-utca* és a *Ferenc József-tér* sarkán a *Pesti Kereskedelmi Bank* új palotája, a királyi bérházzal szemközt két és fél millió, monstruális ház emelkedik, a *Párisi udvar*; a *Nádor-utcában* épül egy ötemeletes palota, a *Wesselényi-utcában* a főváros több ötemeletes bérpalotát emel, itt fog elrobogni a legújabb villamos vasút, amely átszeli az Erzsébetváros közepét.

Öszre kész lesz a Bécsi-utca és Harmincad-utca sarkán épülő, feltűnően nagy divatház. Az *Andrássy-uton* a *Terézvárosi kaszinó* épületében, amelyet pincéjétől padlásáig átalakítanak és magasabbra emelnek, készül a *Párisi Nagy Áruház* új helyisége, amelyben olvasóterem, képtár stb. lesz, az európai metropolisok nagy áruházainak, mint a párisi Louvre, a berlini Wertheim és a bécsi Gerngross-féle áruházak mintájára. Ezek többnyire a fényűző Budapest új nevezetességei. Hogy azonban tökéletes legyen a föllendülés, Kispesten már megtették az első kapavágást a *Wekerle-telep*, több száz munkásház emelésére, amelyhez majd több magánvállalkozó munkástelepei is sorakoznak. A kifelé terjeszkedő Budapestnek valóságos látványossága pedig a kiépült *Lágymányos*, ahol a hírhedt *Konstantinápoly* még a millennium idején megbukott s azt hitték, hogy azon a helyen nem nő több fű. És ime házak nőttek ki,

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás —

Budapest, június 16.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el kevesebb. Kínálat, vetelkedv gyenge.
3 ezer métermázsza 10 fillérrel olcsóbb.
Az árak 50 kilókeggyel számolva.

	Déli zárlat	É. orai zárlat
Tengeri 1909. júliusra	7.80—7.81	7.74—7.75
Tengeri 1910. májusra	.15—7.16	7.09—7.10
Buza 1909. októberre	13.43—13.44	13.35—13.4
Buza 1910. április a	3.77—3.78	13.65—13.66
Közs októberre ...	10.30—10.31	10.18—10.17
Zab októberre ...	7.83—7.84	7.78—7.79

Zárul 5 órakor.
Utőtszde üzletelen

IDEGENEK ARADON.

— Június 16 —

Fehér Kereszt szálloda. Hoffer Gézáne magánzó Mezőberény. — Nagy Endre író Budapest. — Reinhold Ferenc szoroló Budapest. — Gaál Vilmos utazó Turócszentmiklós. — László Sándor utazó Budapest. — Goldman Samu kereskedő Bécs. — Kertész Abraham kereskedő Beszterce. — Haderer Emil utazó Budapest. — Steiner Miksa utazó Budapest. — Sajó Géza Budapest. — Világi Károly utazó Budapest. — Freund Vilmos keresked. utazó Budapest. — Zipper Mase utazó Bécs. — Hönfeld Mór utazó Bécs. — Kádár Fülöp utazó Budapest. — Grünhut Károly kereskedő Bécs. — Neuman Sándor utazó Budapest. — Grom Albert utazó Budapest. — Szász Oszkár utazó Budapest. — Váradi Adolf utazó Budapest.

Központi szálloda. Steiner Béla utazó Budapest. — Vamon Jenő utazó Bácsszentiván. — Vamon Károly utazó Bácsszentiván. — Vamosher Károly utazó Budapest. — Hendinka Adolf utazó Budapest. — Hajdu Márton gazda Hosszúfalu. — Köln Aron utazó Nagylak. — Nadszky Rezső utazó Budapest. — Lenkányi K. László utazó Temesvár. — Jankovits Koszta Lugos. — Politzer Mór utazó Temesvár. — Maurer Osika gazdatiszt Nagymágyocs.

Pannónia szálloda. Hoffman József keresked. utazó Budapest. — Pulitzer Jakab utazó Makó. — Garas István földbirtokos Nagylak. — Bálint Sándorné iparos neje Zám. — Szöllősy Béla községi jegyző Kerüls. — Kure György községi jegyző Szapáriliget. — Molnár György gör. kel. lelkész Beél. — Foltutin Kornél gör. kel. lelkész Feneres. — Szalmássy Béla kereskedő Budapest. — Hanak Sándor k. jegyző Beél. — Rottman Herman utazó Marosvásárhely. — Bartola János dr. posta- és távirat-fogalmazó Nagyszentmiklós. — Rosenbaum Menyhért utazó Budapest. — Friedman Valér kereskedő Nagykamarás.

Vass szálloda. Szantos Vince gör. kel. lelkész Gyulavarsánd. — Gergia János gör. kel. lelkész Borosjenő. — Kranz Emil utazó Budapest. — Kovalszki Róbert dr. ügyvédjelölt Gyula. — Verzán Béla tp. tisztviselő Battonya.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. június 17-én, csütörtök:

Délután 6 órakor

nagy bibliai mozgófénykép műsor.

Rendes helyárak.

Este 8 órakor

Hock János felolvasása.

Az Ur Jézus

3 felvonásban, 188 színesen vetített és 18 mozgófényképpel. Irta és felolvassa Hock János.

Helyárak: 4 korona, 3 korona, 2 korona és 1 korona.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Nagy választék

Lemez és vas zománcozott
Főzőedények,
Háztartási cikkek,
Konyha felszerelések,
Szőlőművelési eszközök,
Mindennemű szerszámok,
Gép és ipari cikkek,
acél, nikkel és sárgaréz áruk
és mindennemű

Vas árukban

Kérjük szíves megbízásait, melyek
gondos kiszolgálásáról és jutányos számitásáról biztosítjuk.

Kitűnő tisztelettel

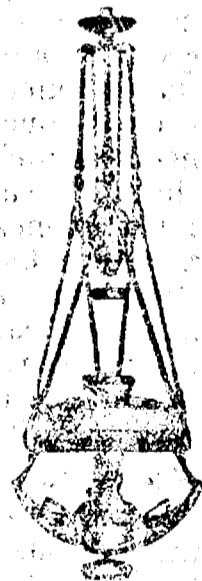
1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

Üzleti berendezésünk és
állványok f. évi július hó elején
mérsékelt áron eladók.

Tulzsufóit raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizlésebb üveg, porcellán és mosdókészletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból

Legjutányosabb forrás

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evőeszközök.

Képeretezéshez óriási választék.

Legjobb szerkezetű 2051

jégszekrények

minden nagyságban kaphatók.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám Fischer Efta-palota.

Megyei és városi telefon szám 569.

Szivarka hüvelyek nagy választékban.

Figyelem!

Hol lehet jól, olcsón izletes kóser ételeket élvezni?

1893

Egyedül s kizárólag csak

Hunyadi-utca 1. szám alatt,

hol minden időben friss és jó ételek és italok állnak a nagyközönség rendelkezésére. — Ugyanott méltányos áron minden időre abbonement házhoz és házon kívülre elfogadtatnak. **Zóna reggeli 20 fillér.**

Kristály tisztaság!

Figyelmes kiszolgálás!

Szíves pártfogásért esedezik **Immerdauer Lipót**, vendéglő tulajdonos.

BENKŐ JÓZSEF

mű- és épületlakatos

Arad, Fejsze-utca 39. sz.

Van szerencsém a becses közönség tudomására hozni, hogy külföldi tanulmány utamról visszerkeztem és műhelyemet újra megnyitottam. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. Elvállalok minden lakatos szakmába vágó munkák elkészítését. Vaskapuk és kerítések, erkély és lepcsőrácscok, sárkerítések, sárbolt ajtók, mindennemű vasajtók, ugrószintén épület ajtók és ablakok felvasalását, portálok és napellenzők készítését és javítását, mérlegek készítését és javítását.

Javításokat olcsón és gyorsan eszközölök. Kérem a becses közönség támogatását.

Kiváló tisztelettel **Benkő József**,
mű- és épületlakatos. 180

Egy jó erkölcsű fiú tanulóknak felvétetik.

Egy a földadó kataszterben jártas egyén f. évi július hó 1-sejétől alulírott község-nél 3 havi időtartamra alkalmazást nyerhet; fizetés utólagos havi részletekben 120 korona. 2410

Világos, 1909. június hó 15.

STÉGER VENDEL,
közs. jegyző.

A szép Mariska.

Az egész ország közvéleménye lázas izgatottsággal fordul a szabadkai gyilkosság szereplői felé. Haverda Mariska ne tartozik közönséges asszonyok közé. Élete és nevelkedése különbözteti meg a rendőri krónikák mindennapi alakjaitól. A Haverda ügy annyi érdekes epizódot vetett felszínre, hogy azok mindenike érdekli a lélekbuvárokat. Ezeket az érdekesnél-érdekesebb epizódokat, Haverda Mariska családi életét, a meggyilkolt Haverdáné letrajzát, a szomorú veget ért család egész történetét két szabadkai hírlapíró, akiknek módjukban volt az adatokat a helyszínen összegyűjteni, — most regény formájában kiadja. A regény amellől, hogy vonzó és érdek s: elsőrangú irodalmi mű, melynek szerzői FARAGÓ Rezső, a „Bácskai Hírlap” h. szerkesztője és FENYVES Ferenc, a „Bácsmegyei Napló” felelős szerkesztője. — „A SZÉP MARISKA” 5-6 füzetben jelenik meg; egy füzet ára 20 fillér. Tekintve, hogy a regény csak csakely példányszámban jelenik meg; tanácsos arra már most előfizetni. A teljes regény ára 1 korona; az előfizetők portómentesen kapják a füzeteket. Az előfi etési díjak a szerzők bármelyikének nevére beküldhetők. Viszontelárusítók kerestetnek.

Engelhardt-féle

Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek

reszére 2095

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában kaphatók.

Uj cipő műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Batthiányi-utca 32. sz. a. (Könn-ház)

férfi és női

cipő műhelyt

nyitottam. Elvállalok legkényesebb igényeknek is megfelelő női, férfi és gyermekcipők gyors és pontos elkészítését úgy javításokat is. Kívánatra házhoz is megyek. 2320

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak. Szíves pártfogást kér tisztelettel

Török Károly,

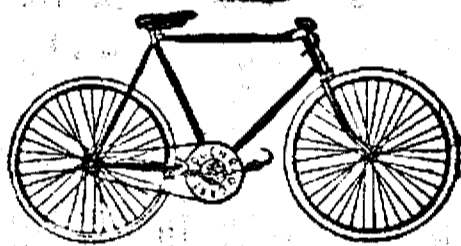
uri és női cipész.

Egy kétjáratu malom-állvány, két pár 42 colos kövekkel, transmissióval és hozzávaló szerzőszámmal, négy osztályú sik szita felvonóval, mely csak két hónapig volt használva, olcsó áron, azonnal eladó.

Engelstein R.

Körösbánya. 2400

Kerékpárosok figyelmébe!

Megérkeztek az 1909. modellű „PUCH” és „Premier-Helikál” kerékpárok és motorok, egyedüli képviselőt e két elsőrendű gyártmányokból, és a világhírű „Pfaff” varrógépek-ből, gyári áron, kedvező fizetési feltételek mellett. —

Dus választék „REITHOFFER”, „EXELSIOR”, „KINGSTON” gummikból, Soharlach acetylen-lámpákból. 1202

Hammer Vilmos, villanyműszerész

Arad, Szabadság-tér 7. — Telefon sz. 96.

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép raktára és nagy szakszerű javító műhelye.

Kitűnő hatású szerek molyok kiirtására.

AMIZIA.

Egy boríték 20 fillér.

Moly tabletták.

1 csomag 10 fillér.

Hapható egyedül

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárban

371

Arad, Szabadság-tér.

Rendezkedjünk be a divat szerint!

Egész Európa lapos „WELTALL WATSCHE” órákat hozd. Igen eegá s a modern nyitott Kavalier Anker-óra a aranntirozott prima szerkezettel, megbízható, pontos járású, oxidált, sima tokban, vagy esetleg kívánatra nikkelt tokban (mint a kép is mutatja) egész lapos, 36 órás járású „REMONTÖIR” 15 köre érc utató tappal. A darabonként 9 kor. 50 fill., 2 drb. 18 korona. Küldje kérem mielőbb hozzánk megrendelését és Ön egy órát kap tőlünk, melyért nekünk mindig hálás lesz. Az órákat másodpercekre szabályozva 3 évi jóállás mellett utánvértel küldjük szét portó és vankóitseg fizetése nélkül. „Weltall Watcsche” órágyár Chaux de Fonds

No. 191 (Schweiz). Levelekre Schwájceba 25 fillér és levelezőlapokra 10 fillér bélyeg ragasztandó. 5852

Fiatal komptoirista,

ki a magyar és német nyelvben, könyvelésben jártas, már egy évi irodai gyakorlata van, azonnal felvétetik 80 korona kezdőfizetéssel. Pálinka-szakmabeliek előnyben részesülnek. Ajánlatok intézendők Steiner Gézához, Perjámos.

APRO HIRDETÉSEK

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemeleket kiváltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

Jedai gyakornokul

vagy tisztviselőül keresünk egy megfelelő képességű és jó írással bíró férfit vagy leányt. Vojtek és Weisz. 2409

Egy butorozott utcai szoba

külön bejárattal, zongora használatlaltul július 1-sőtől kiadó. Eötvös-utca 1. szám, I-ső emelet. 2412

Ablaküveg-papír

(Diaphania) a legújabb mintákkal, nagy választékban kapható Ingusz 1. és Fia könyvkereskedésében Arad, főúter Andrassy-tér 16., fióküzlet Weitzer János-utca. 173

Fényképezési cikkek.

Bármily gyártmányú fényképező gépeket előnyös részletfizetésre. Fényképezési lencsék bármely minőségben, s az összes fényképezési kellékek és újdonságok rendkívüli előnyárban. Bloch H. papírkereskedése és könyvnyomdája. Fényképezési cikkek gyári raktára. Telefon 126. sz. 600 oldalas árjegyzék kívánatra ingyen. Vidéki rendelésekhez részletes használati utasítás és újdonságok ismertetése lesz mellékelve. 1215

Elsőrendű szántó,

25 hold a város mellett, a simándi vámház közelében haszonbérbe kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál, Gyenge Ferencnél Varjassy J.-u. 18. Városi és megyei telefon sz. 624 Ugyanitt 500-600 holdas földbérlet kerestetik 6-12 évre. 2312

Egy pár törpe papagály

elutazás miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2298

Eladó!

Építési anyag: u. m. fa 12 mtr. hosszú, deszkák, vasablakok, utcai fa álló kerítés, jutányos árban eladók az aradi Waggongyár műhelyeinek bontásából. Az anyag tekintve hosszú méreteire, igen alkalmas gazdasági építkezésekhez. Bővebbet a helyszínen. 2834

Egy nemzeti

ellenőrző pénztár, 18-as, negyed áron azonnal eladó. Menczer Ferencz kereskedőnél Nagy-Halmágyon. 2355

Kossuth-utca

25. számú ház új ház olcsó áron eladó. 2399

Újdonságok kölcsönzésre!

Lux: A una corda, Lovik: Ván dormadár, Szikra: Hét szilvafa, Gárdonyi: Erősebb a halálnál, Szomaházy: Kaposi Mártha, Gyergyóvári hadjárat, 120 éves asszony, Siklósi Loew, Fodor: Napoleon, Herczeg: Szerelmesek, kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Eladó

egy teljesen felszerelt esztergályos műhely berendezés. Tudakozódhatni Arad, Szent Pál-u. 3. szám, fűszerüzletben. 2416

Nem kell London. Nem kell Páris
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni.

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mértékűtani

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

szűkös körökben figyelmébe ajánlom orthopéd gyógycipőket, melyek megőrzik a lábfejformát. Gyermekcipőknél, ugyancsak felütnélküli nagykorú eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítik a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes díjazottat

SEELINGER UTÓDA 1331

Brecska Károly

volt általi cipész tanfolyam szaktanítója.

Új ernyő és fűző-üzlet

Aradon, Andrassy-tér 20.

(A temesvári ernyőgyár fiókja.)

Van szerencsém úgy a városi, mint a vidéki urihölgyek szíves figyelmét felhívni

modernül berendezett

ernyő és francia különlegességi fűző ös raktáramra.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Szabott árak!

Javítások és áthuzások leggyorsabban készíttetnek.

Szíves pártfogás kér. 1915

Merkler Soma.

4 pár cipő

csak 5 korona 50 fillér

neveltséges áron kapható óriási mennyiségben történt bevásárlás folytán, míg a készlet tart, 1 pár férfi cipő, 1 pár női cipő barna vagy fekete bőrből, fűzős, erős szegezett talppal, legújabb szabásu, továbbá 1 pár férfi és 1 pár divatos női cipő, könnyű bőrből, a legelegánsabb kiállítású s mind a 4 pár csak 5 kor. 50 fillérért kapható.

Megrendelésnél elegendő a hosszúság megadása. A megrendelés utánvét mellett

A. Gelb, cipőnagyrúháza

Krakkau No. 115. küldendő.

Kicsérelés vagy a pénz visszaküldése eszközöltetik, miáltal a kár teljesen kivan zárva. 2413

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári fujskólával szemben.)

100 koronát

fizetek annak, aki bebizonyítja, hogy Carlsbadban jobb cipő készül mint 2378

PÉCSKÁN.

SCHWEIGER-féle

PÉCSKAI

BŐRIPARVÁLLALAT

törvényesen bejegyzett védjegy alatt

Schweiger Adolf.

Julius Ién

életbe lép az új börtörvény!

Boronyilvántartási

könyvek

füzetek és nyomtatványok jutányos árban kaphatók

Pichler Sándor

papiros. írószer és üzleti könyv raktarában

Arad, Szabadság-tér 1.

Telefon 308. sz. 647

Nyomdánkban

tanulóleányok

felvételek.

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fényesítésére a bőrnemekeket puhítja és hosszú időre megóvja. Mindenhol kapható.

5861-VII.

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a szép üdeség, mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess, megnyerő külsejű és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért igen nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására és a szépség emelésére.

A Földes-féle Margit-Creme

az egyedüli eszköz, mely 5-6-szori használat után eltávolított kűtéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot hófehérre teszi.

A Földes-féle MARGIT-CREME páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását mi sem bizonyítja fényesebben, mint azon körülmény, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits und Schönheitspflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

A MARGIT-CREME, miként azt számos vegyvizsgálat igazolja, ment minden káros anyagtól és így az arcot bármily ideig használják is azt nemcsak nem rontja, hanem késő öreg korig ifjú üdeségében tartja meg.

Készítette:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható az egész világon. Ár 1 korona. 461